

Компании ▶ 12-13

Кармен Нягу, регионален мениджър на GE Energy:

Имате шанс да промените енергетиката си, и то на много добра цена

Компании ▶ 11

“Елтрейд кърпани” преведе всичките 316 млн. лв. за “Кремиковци”

▶ Цветан Банков, синдик на “Кремиковци”

Пари

BONNIER

pari.bg

Петък

15 април 2011, брой 73 (5132)

USD/BGN: 1.35812

▲ +0.64%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.44010

▼ -0.63%

Българска народна банка

Sofix: 443.45

▲ +0.83%

Българска фондова борса

BG40: 131.83

▲ +0.17%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

КРАЙ НА СВОБОДНИЯ ДОСТЪП

С гласовете на ГЕРБ и “Атака” парламентът ограничи достъпа до фирмените досиета в Търговския регистър. Въведеното изискване за електронен подпис или цифров сертификат на практика ще позволи всеки гражданин да бъде следен каква информация търси в регистъра ▶ 4

Тема на деня ▶ 8-9

На няколко крачки от по-гъвкавия пазар на труда

Фирмите и работниците имат интерес от изсяняване на правилата за почасова работа, но неуточнените въпроси все още остават

Компании ▶ 15

“Лошите банкери” от Deutsche Bank

▶ Грег Липман

Weekend ▶ 22-23

Само три листенца до мъдростта

Чаят не е просто напитка, а начин да се откъснете от ежедневието и проблемите

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Франк Рибу

Френският производител на млека и млечни изделия Danone отчете 8.5% ръст на продажбите за първото тримесечие на 2011 г.. Приходите на компанията с председател на борда на директорите Франк Рибу в края на март достигнаха 4.757 млрд. EUR, което е със 115 млн. EUR повече от очакванията на анализаторите. Добрите резултати на Danone са резултат от по-високите цени и от сливането му с руската Unimilk.

Губещ Христо Ковачки

Софийският градски съд призна за виновен бизнесмена Христо Ковачки и го осъди на 3 години условно с 5-годишен изпитателен срок по обвинение за източване на ДДС. Съгът му наложи 20 хил. лв. глоба и една десета конфискация на имуществото му. Ковачки е източил 16 млн. лв. ДДС чрез фиктивни сделки. Според прокуратурата три от фирмите му са декларирали несъществуващи доставки.

Мнения

► По темата: "М-Тел" удължава сроковете за плащане на сметки
► "М-Тел" очевидно следва европейските компании в момент на технологично затруднение. Точно така се прави - застава се пред обществото и се съобщават реалностите. Бонус за клиентите е и 60-дневният срок за плащане, който нито една компания в България не предлага.

Христо

► По темата: БНР: HSBC ще получи 0.95% от цената на АЕЦ "Белене", ако докаже, че е рентабилна
► За такива пари никога няма да каже, че е нерентабилна? Кому е бил необходим този ултиматум, ха сетете се.

Somi

pari.bg Топ 3

1 Папандреу заплаши с предсрочни избори. Депутатите му искат експресно реструктуриране на дълга

2 Започна срещата на върха на BRICS. В китайския курорт Саня на остров Хайнан започна срещата на върха на страните от групата BRICS (Бразилия, Русия, Индия, Китай и Южна Африка)

3 Компанията на Владимир Каролев ще прави икономически анализ за АЕЦ "Белене". "Балканска консултантска компания" ще помага и при преговорите между участващите страни

► Шефът на НЕК Красимир Първанов и президентът на гържавната компания "Росатом" Сергей Кириенко гонят приятелски отношения - те се разцелуваха горещо при подписването на меморандум за АЕЦ "Белене" през ноември 2010 г.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Коментар

Въпросът е принципен

Когато работодател не е доволен от своя служител, той го уволнява - без излишни драми и колебания, защитавайки интересите на своята организация. Когато става въпрос за обществена длъжност, работодателят - в случая държавата, трябва да е още по-хладнокръвен при вземането на решения за нейните служители.

Една публична личност очакваше повече от седмица решение за съдбата на своята позиция. Изпълнителният директор на Националната електрическа компания (НЕК) Красимир Първанов беше уволняван, после назначаван, после пак уволняван. На думи само, без конкретни действия, при това от хора, които не са преките му работодатели. Решението дали Първанов ще продължи да заема поста си беше изцяло в ръцете на директорите на Българския енергиен холдинг (БЕХ), на чието пряко подчинение е националната компания.

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

” Дори да не беше скандалният подпис за "Белене", имаше достатъчно причини шефът на НЕК да си е отишъл порано

Дори да не беше скандалният подпис под документа с Русия, Първанов в позицията си на шеф на НЕК беше замесен в други скандали. От различни места се появиха съмнения за корупция в националната компания при неговото управление. Първи депутатът от БСП Румен Овчаров загатна за сделка, свързана с подмяната на далекопроводи в Североизточна България, чрез която по думите му са били отклонени 17 млн. лв. За нарушения при провеждани обществени поръчки говори и самият министър Трайчо Трайков. Той изреди и редица провали в поставените на Първанов задачи - подновяването на електропреносната мрежа и хаос около присъединяването на нови проекти, произвеждащи енергия от възобновяеми енергийни източници. Появиха се и съмнения за конфликт на интереси между шефа на НЕК и неговия син Петър. Разследване на в. "Пари" показва, че наследникът е съдружник в три енергийни компании и има участие в

соларен парк. И макар фирмите да са присъединени към мрежата на електроразпределително дружество, а не към мрежата на НЕК, няма как да не се заподозре конфликт на интереси - баща и син работят в една и съща сфера, като единият заема ключова позиция за енергетиката у нас.

Изброените по-горе факти станаха известни само за една седмица. При скандала за подписания договор за АЕЦ "Белене" Красимир Първанов заяви, че не се чувства виновен и няма да подаде оставка. Дори да е формално невинен и да не е нарушил някой закон или наредба, оставката е необходима. Най-малкото заради скандалите и съмненията - мрежата на НЕК не е подновявана с години, а по-голямата част от парите на компанията са пренасочвани за проекти като АЕЦ "Белене" и хидроезел "Цанков камък". Само това да са провалите - трябваше да има уволнение! Отдавна. □

*До редакционното приключване на броя БЕХ не съобщи дали има решение за освобождаване на Първанов

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглюка ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Кметовете да намерят начин да освободят културно-историческите обекти от такса смет

► **Тодор Чобанов**, зам.-министър на културата

Безработица

9.52%

► е равнището на безработица през март, което е с 0.26 процентни пункта по-ниско спрямо февруари, отчитат от Агенцията по заетостта. През март най-висока заетост е отчетена в София-град, а най-ниска в Смолянска област

Скромни

ДПС и “Атака” декларираха 0 дарители

Подадените пред Сметната палата списъци показват, че ГЕРБ има само 6 дарители

146 партии са представили в Сметната палата годишните си финансови отчети за 2010 г., съобщи одитната институция. Само 28 партии не са изпратили отчетите си, но сред тях попадат единствено малки и регионални политически организации.

Закон за празния лист

Партиите са задължени по закон всяка година да изпращат в Сметната палата своите финансови отчети заедно с декларации за дарители. В тях се посочват имената на дарителите, датата и сумата, която са внесли по сметките на политическите сили.

С подаването на тези документи в одитния орган на практика партиите са изпълнили изискванията на закона. В декларациите на част от политическите сили обаче липсват данни за дарители, т.е. те декларират, че нямат такива. Това означава, че партиите са се издържали само

от държавната субсидия. “Атака” и ДПС не са посочили нито един дарител. За разлика от тях ГЕРБ са вписали шестима, които са предоставили общо малко над 11 хил. лв. Странното обаче е, че четирима от тях са внесли своите дарения на една и съща дата - 28 декември миналата година.

За разлика от ГЕРБ, ДПС и “Атака” БСП е декларирала 655 дарители, от които е получила общо 3.7 млн. лв. От декларацията на СДС личи, че сините разполагат със 187 хил. лв. от дарения, направени от общо 178 физически лица.

Предизвестено

Този резултат беше прогнозиран още при приемането на законовите промени, свързани с финансирането на политическите партии преди парламентарните избори през 2009 г. Тогава мнозинството на тройната коалиция забрани даренията от юридически лица. Един от аргументите преди промяната беше именно, че това ограничение ще стимулира фирмите и партиите да продължат отношенията си с дарения на ръка и без документи. □

Оцелял по чудо

► Пристанищните власти в Камаиши, Япония, разпространиха снимка на оцелялия от цунами фоторепортер Тоюа Чибя. На 11 март той е бил пометен от вълната, докато е заснемал природното бедствие със своята видеокамера. Чибя е бил отнесен на 30 метра, след което е успял да се покачи на 8-метров ба купчина с възлища и да оцелее

СИМКА REUTERS

В броя четете още

Новини ► 5

Всички магистрала вече може да бъдат строени с европари

“Хемус” и четири скоростни пътя стават част от европейската пътна мрежа и ще може да получат около 2 млрд. EUR финансиране от ЕС

Компании и пазари ► 14

Маневри сред акционерите в холдингите на Васил Божков

С ПОДКРЕПАТА НА:

SIEMENS
Siemens IT Solutions and Services

Adecco

better work, better life

Sofica Group
partnership beyond outsourcing

Пари

АУТСОРСИНГ 2011

ПОСОКИ НА РАЗВИТИЕ, ПОЛЗИ И РИСКОВЕ

20 април | Holiday Inn Sofia

- България на фона на глобалната картина на аутсорсинг услуги
- Потенциал за развитие на аутсорсинг сектора
- Ползи и рискове за бизнеса

С участието на Михаел Вайс - А. Т. Kearney, Пьотр Рутковски - SourceOne Advisory, Борислав Стефанов - Българска агенция за инвестиции и представители на аутсорсинг компании и бизнеса

ПАРТНЬОРИ:

SeeNews
know how to See

jobs.bg

За повече информация:

events@pari.bg | 02 4395 855 | events.pari.bg

ГЕРБ и “Атака” ограничиха достъпа до Търговския регистър

Изискването за електронен подпис или цифров сертификат на практика ще позволи всеки гражданин да бъде следен каква информация търси

От началото на следващата година Търговският регистър, който в момента съдържа напълно безплатна информация за актуалното състояние на всички юридически лица в България, техните годишни финансови отчети, данни за собствениците им и др., ще стане почти недостъпна територия. Това решиха депутатите от управляващата партия ГЕРБ и от “Атака”, с чиито гласове вчера бяха окончателно приети промените в Закона за Търговския регистър.

С новите промени данните от Търговския регистър ще се получават само след специална регистрация.

Част от информацията вероятно ще е платена.

Управляващите приеха, че от регистъра ще бъдат махнати и всички лични данни. Така проследяването на фирмените участия, идентифицирането на свързани лица и друга подобна информация ще стане невъзможно. С новите промени от иначе публичния Тър-

говски регистър ще отпаднат и фирмените досиета. Това са всички документи, свързани с общи събрания на акционери, финансовите отчети на компаниите, искания за приемания и освобождавания на съдружници и т. н. Резултатът ще е, че от т. нар. свободен достъп до регистъра няма да става ясно кой е собственикът на

едно дружество, а само кой го управлява.

Виж кой пума

С поправките в закона се въвежда и специален регистрационен режим за всички, които все пак искат да стигнат до по-детайлна информация. На тях ще им е необходим електронен подпис и цифров сертификат, който се издава от Агенцията по вписванията с подаване на молба - лично или по електронен път. Това означава, че агенцията ще има точни данни за хората, потребяващи регистъра. При един по-лош сценарий съществува опасност да изтича информация към компаниите кой точно се е интересувал от тях, кога, какви документи е преглеждал и пр. Потенциалните потърпевши са, като се почне от журналистите, които ежедневно ползват регистъра, мине се през хората от бизнеса и се стигне до всеки гражданин, който на-

пример решава да провери финансовото състояние на наемателя на свой имот.

Инвестицията в “подобренията” на Търговския регистър ще е на стойност 100 хил. лв. според зам.-министъра на правосъдието Жанета Петрова. Толкова ще струва въвеждането на сертификатите, които ще са валидни една година и за които няма да се плаща. Миналото лято по време на кампанията по подаване на обслужващата регистъра фирма “Грама нет ис” информираха Агенцията по вписванията, че за да работи нормално сайтът, е необходима минимална инвестиция в техника от 180 хил. лв. “Грама нет ис” така и не получи тези средства.

Все още остава под въпрос организацията на евентуалния платен достъп до някаква част от доку-

ментите в регистъра.

Бащите на промяната

Официалните мотиви на управляващите за оръязване достъпа до Търговския регистър са привидно благородни. По думите на представители на Министерството на правосъдието и на депутати от ГЕРБ главната цел е да се възпрепятстват множеството злоупотреби с личните и фирмените данни, които се виждат свободно в регистъра. Естествено тази причинно-следствена връзка е чисто хипотетична и не е подкрепена със статистика. Въпреки приетите вчера рестрикции зам.-министър Петрова (виж. интервюто) ги оцени като негълни и недостатъчно добри. Тя обясни, че са временни и ще работят, докато се намери по-добро решение, което по думите ѝ е в заличаване на фирмените досиета.

Рагослава Димитрова

Интервю Жанета Петрова, зам.-министър на правосъдието

Достъпът до фирмените досиета трябва да се заличи

Въвеждането на регистриран достъп е само временна мярка

► **Госпожо Петрова, колко пари ще струва сертификационният сървър?**

- Сървърът вече е закупен. Сумата за преработка на програмата и закупуване на сървъра е 100 хил. лв.

► **Има ли възможност програмата да обработва всички искания за сертификати?**

- Правното ми мнение е, че програмата не е достатъчно добра. Аз бих разположила информацията по друг начин, за да може това, което се съдържа в заявлението, да не бъде достъпно. Тя е служебна и за нея трябва да има ограничение.

► **За колко време ще е валиден сертификатът?**

- За година и ще бъде безплатен. За банките и други лица, които имат електронен подпис, достъпът ще бъде свободен. В закона записахме, че насърчаваме достъпа. Комуникацията с регистъра трябва да бъде по електронен път.

► **Колко време ще отнема издаването на цифров сертификат за достъп?**

- Специалистите казват, че след като въведете данните си, сертифицирането ще става за секунди. Но това е временно средство. Доброто решение е преработването на програмата.

► **Ще се търси начин за заличаване на личните данни ли?**

- Заличаването на данните не може да бъде направено

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

” **Аз бих затворила фирмените досиета, защото в тях се намира информация, която не трябва да е видима**

но. Действащият закон няма разпоредба, която да изисква заличаване на данните. Това е било пречка досега да се работи в тази посока. Законът е позволил нещо, което не трябва да е позволено. Най-много финансови средства са нужни сега за преработката на програмата.

► **Някои депутати изразиха съмнение, че достъпът ще стане платен с подзаконовни нормативни**

урегби, които се приемат от Агенцията по вписванията.

- Таксите са незаконни, ако тяхното събиране не е разрешено от закона, така че достъпът до информацията ще бъде абсолютно безплатен.

► **В пленарната зала казахте, че проблемите с Търговския регистър - сървърите и т. н., са наследени. Какво правите сега, за да подобрите ситуацията?**

- Искам програмите да бъдат променени, но не мога да го направя в момента, защото освен визия са нужни и средства.

► **Вярно ли е, че достъпът до Търговския регистър е ограничен умишлено от Агенцията по вписванията?**

- Има ограничение до 450 души в определен момент. Причината е, че в послед-

ния месец има прекомерно източване на данни. Това е неправомерен достъп до данни, които са притежание на търговските дружества. Агенцията не разполага с други средства и направи това, но въпросът ще бъде решен. Предвидили сме закупуването на техника, която ще позволи повече потребители да имат достъп едновременно. Но това не решава проблема с източването на данните.

► **А какво се прави по групите проблеми - забавянето на вписванията и т. н.?**

- Тези неща са решени, няма забавяне. В рамките на 14-дневния срок вписването се извършва. Въпросът е свързан, първо, с техническия ресурс на агенцията и второ, с бързината, с която се прави едно вписване.

Рагослава Димитрова

” **Няма да има ограничен достъп до тази информация, която е необходима, за да се знае какви са контрагентите и да се направят изводи. Идеята е да се ограничи достъпът до личните данни**

Тогор Димитров, зам.-прегсегател на ГЕРБ

” **Без много да мислите, ограничавате едно достижение. Промените ще станат причина за голям скандал. Ще се увеличат несигурността в бизнеса и измамите**

Мартин Димитров, съпрегсегател на Синята коалиция

” **Възниква въпросът защо управляващите с лека ръка зачеркват една от най-успешните реформи. Защото е направена от предишното правителство или защото не искат да лъснат връзки и зависимости, или защото се притесняват от разследващата журналистика**

Мая Манолова, депутат от Коалиция за България

Всички магистрала вече може да бъдат строени с европари

“Хемус” и четири скоростни пътя стават част от европейската пътна мрежа и ще може да получат около 2 млрд. EUR финансиране от ЕС

Автомагистрала в строеж

► Финансирани в момента проекти

Проект	Бюджет	Еврофинансиране
АМ “Люлин”	148.45 млн. EUR	Програма ИСПА - 75%
АМ “Тракия”, лот 2	71.39 млн. EUR	ОП “Транспорт” - 80%
АМ “Тракия”, лот 3	69.25 млн. EUR	ОП “Транспорт” - 80%
АМ “Тракия”, лот 4	108.01 млн. EUR	ОП “Транспорт” - 80%

► Планирани автомагистрала

Проект	Бюджет	Очаквано начало
АМ “Марица”	209 млн. EUR	май/юни 2011 г.
АМ “Струма”, лот 1, 2 и 4	250 млн. EUR	юли/септември 2011 г.
АМ “Струма”, лот 3	350 млн. EUR	2014 г.
АМ “Хемус” - до възел “Яна”	32 млн. EUR	май 2011 г.
АМ “Черно море”	350 млн. EUR	2014 г.
АМ “София - Калотина”	380 млн. EUR	2012 г.

Източник: АПИ

Строежът на автомагистрала “Хемус” и още четири скоростни пътя у нас на обща стойност 2.5 млрд. EUR вече може да бъдат финансирани от Европейския съюз. Това е станало възможно след приключените от Европейската комисия технически преговори по актуализацията на пътната мрежа, с което са добавени и българските инфраструктурни обекти, обясни министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев. Освен “Хемус” в трансевропейската транспортна мрежа влязоха и отсечките между Варна и Дуранкулак, Русе и Шумен, Пловдив и Рудозем и пътят “Рила” - между Дупница и Ихтиман.

Спестяване на пари от бюджета

Досега средствата за строежа на тези пътища е трябвало да бъдат осигурени изцяло от държавния бюджет, каквито няма, и сред обсъжданите варианти беше и публично-частното партньорство. По оценка на експерти магистрала “Хемус” струва между 1.3 и 1.5 млрд. EUR.

Разширяването на трансевропейската транспортна мрежа с българските обекти дава възможност за съфинансиране до 80% с европари и 20% държавно участие. Проектите трябва да бъдат завършени до 2020 г. Средствата от еврофондовете за тях най-вероятно ще бъдат отпуснати в следващия програмен период след 2013 г.

Плановите на министерството са инвестициите в пътна инфраструктура да достигнат 5 млрд. EUR до 2020 г. От тях 3 млрд. EUR са предвидени за магистрала, а 2 млрд. EUR за скоростни пътища.

Срокове за новата карта

България е представила в Брюксел и национален план с приоритетните си пътни обекти, генерален транспортен план, транспортна стратегия, проектите ни по Дунавската стратегия и Националната програма за развитие. Европейската комисия трябва да изготви окончателните карти до 30 юни тази година, след което актуализираната пътна мрежа ще бъде дадена за политическо одобрение. В нея вече влизат седем автомагистрала, седем скоростни пътя (с по две ленти във всяка посока) и тунелът под Шипка.

Пламен Димитров

” Приключенията на техническо ниво и вече със сигурност можем да кажем, че тези проекти получават своята европейска перспектива

Росен Плевнелиев, министър на регионалното развитие и благоустройството

► Премиерът Бойко Борисов показва картата на новите магистрала, за които ще може да се получи европейско финансиране

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

СОФИЙСКА ГРАДСКА ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ

• София 1000, ул. „Гурко“ 1 • т. 987 21 81 • http://sghg.bg • sghg@sghg.bg

12.04 – 15.05

ПОСОЛСТВО НА КРАЛСТВО БЕЛГИЯ
ПОСОЛСТВО НА ФРАНЦИЯ
ПАТРИК САНДРЕН
Льо ФРЕНОА Национално студио за съвременни изкуства
представят

АВС
БЕЛГИЙСКО
СЪВРЕМЕННО
ИЗКУСТВО
ДИГИТАЛЕН ПОГЛЕД
КЪМ СЪВРЕМЕННОТО
ИЗКУСТВО

20
ТВОРЦИ

23
ПРОИЗВЕДЕНИЯ

с любезното съдействие на:

SOCIETE GENERALE
ЕКСПРЕСБАНК

TECHNOPOLIS
лесно е да избереши

TANIA et OLIVIER
RAPPO

Габрово се оказа най- привлекателен за инвестиции

Самостоятелността и свободната конкуренция между общините са основен фактор за създаване на по-добра бизнес среда според изследване на ИПИ

Градове като Габрово, Русе и Сливен, а не големите центрове като София или Пловдив се оказват най-подходящи за развиване на бизнес, показва индексът "Местни условия за бизнес 2011" на Института за пазарна икономика (ИПИ). Класацията на 28-те областни града е направена на база 10 различни показателя, включващи местните данъци и такси, административното обслужване и икономическата активност.

Водец град в общата класация се оказва Габрово, макар да не заема първо място в нито един от отделните индикатори. Лидерската му позиция се дължи на сравнително ниските данъци и такси и осигуряването на ефективни административни услуги. Проблемен индикатор за Габрово обаче се оказва корупцията в местната власт, по който градът се класира

на 24-то място. Други проблеми на града са ниската заетост и незадоволителното състояние на регистрите на собствеността.

Най-силните страни на следващите го в класацията Русе и Сливен пък са ниското ниво на корупция и доброто електронно управление.

Големината не гарантира качество

Големите градски центрове като Варна, Пловдив и София се намират в средата на класацията. Въпреки че има по-голяма икономическа активност в тези региони, мудната администрация и високите местни данъци и такси ги правят по-неблагоприятни за бизнес инициативи. Столицата заема първо място по индикаторите за икономическа активност - заетостта е 57.4% при 46.7% средно за страната, а работната заплата е около 10 хил. лв. годишно при средна 6112 лв. По този показател най-зле се представя Видин с 5000 лв. средна годишна заплата. В София е и най-големият процент заети с висше образование - над 46%, при средно 25.5%, както и най-големият дял от чуждите инвестиции - 60%, или над 10 хил. EUR на човек. Столицата обаче заема последните места при индикатори като местни данъци, корупция и време, за което се получава разрешително за строеж.

В гъното на листата

Последното място в класацията заема Кърджали. По девет от десетте показателя представянето на Кърджали е крайно незадоволително - склонност към корупция на местната власт, ниска заетост и образованост. Единственият висок резултат на Кърджали е четвъртото място по инди-

катора за размера на местните данъци заради сравнително ниските ставки на налозите върху имотите, автомобилите, патентите и хотелите в общината.

Индексът се съставя за втори пореден път след 2009 г., когато на първо място беше Търговище, а Габрово заемаше третото. Тогаво обаче изследването не включваше икономическите индикатори като заплати, ниво на заетост, образование на заетите и чужди инвестиции.

Магнити за инвеститори

От ИПИ посочиха, че класацията не отразява доколко и какъв бизнес е развит в конкретен регион, а какви условия е създала местната власт за инвеститорите и предприемачите. Те отбелязаха, че в периода 2007-2009 г. градовете в горната част на класацията като Сливен, Габрово, Ямбол, Добрич, Монтана, Пазарджик и Русе са отбелязали повече от двукратен ръст на преките чуждестранни инвестиции. Със спад на инвестициите в периода са Силистра, Видин, Хасково, Стара Загора, Шумен, Велико Търново и Кърджали, като 5 от тези градове са след 20-ото място в класацията.

Според специалистите от ИПИ основен извод от изследването е, че процесът на децентрализация трябва да се подкрепи, като се даде възможност на местните власти да провеждат самостоятелна данъчна политика. Те изтъкват, че различията и конкуренцията между общините са факт и това трябва да се подкрепя, защото конкуренцията е естествен механизъм, който води до създаване на по-добра бизнес среда на местно ниво.

Филип Буров

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

60

► процента от чуждите инвестиции са съсредоточени в София

46.7

► процента е средната заетост в страната

Област ГАБРОВО

■ Население:

120 778 души,
или 1.6% от население-
то на страната

■ БВП:

857 785 ХИЛ. ЛВ.,
или 1.5% от БВП
на страната

Разрешително за строеж
- 2-ро място
Дял на заетите с висше
образование - 4-то място
Местни данъци - 5-о
място

Възприятие за корупция
на местната власт - 24-то
място
Заетост - 13-о място
Регистър на
собствеността - 13-о
място

Област РУСЕ

Население:

230 847 души,
или 3.1% от население-
то на страната

БВП:

1 490 292 ХИЛ. ЛВ.,
или 2.6% от БВП
на страната

Възприятие за корупция
на местната власт - 2-ро
място
Местни такси - 4-то
място
Електронно управление
- 4-то място

Регистър на
собствеността - 27-о
място
Разрешително за строеж
- 25-о място
Местни данъци - 12-о
място

Област СЛИВЕН

Население:

193 609 души,
или 2.6% от население-
то на страната

БВП:

830 805 ХИЛ. ЛВ.,
или 1.5% от БВП
на страната

Електронно управление
- 3-то място
Корупция - 3-то място
Чуждестранни
инвестиции - 4-то място

Работна заплата - 19-о
място
Заетост - 18-о място
Местни данъци - 18-о
място

► Класиране в индекса “Местни условия за правене на бизнес”

1. Габрово
2. Русе
3. Сливен
4. София-област
5. Враца
6. Добрич
7. Бургас
8. Монтана
9. Стара Загора
10. Варна
11. Пловдив
12. София-град
13. Търговище
14. Перник
15. Ловеч
16. Разград
17. Плевен
18. Ямбол
19. Пазарджик
20. Благоевград
21. Шумен
22. Велико Търново
23. Смолян
24. Хасково
25. Кюстендил
26. Видин
27. Силистра
28. Кърджали

Методология на изследването

Данните за икономическите индикатори са взети от статистиките на Националния статистически институт, а тези за местните данъци и такси - от сайтовете на съответните общини. Индикаторите за качеството на административното обслужване, корупцията и електронното управление са съставени по социологически метод. Анкетирани са над 100 представители на бизнеса, като акцентът е върху средни и малки фирми.

Петър Ганев,
ИПИ

“Данните от индекса показват, че аргументът, че общините са неразумни и ще премахват или увеличават до максимума данъците, не е валиден. Мерки за повишаване на самостоятелността на общините в последните години има, но ефектът от тях не е достатъчен

Камен Колев,
БСК

“При такива изследвания винаги ще има съмнения, че не са точни, затова трябва да е ясно каква тежест има всеки критерий. Инфраструктурата, качеството на работната ръка или административната регулация на лицензионните режими може да имат различен ефект в различните области

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ИНВЕСТИРА В РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ЕВРОПА ФИНАНСИРА ЗАЛЕСЯВАНЕТО НА НЕЗЕМЕДЕЛСКИ ПЛОЩИ

Финансовата помощ по мярка 223 „Първоначално залесяване на неземеделски площи“ от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. /ПРСР/ се предоставя за създаване на горски култури и поддържане на създадените гори. Общини от селските райони получават финансова помощ в размер на 100% от инвестицията. За проекти от местата в Националната екологична мрежа Natura 2000 и необлагодетелствани райони субсидията е 80%. Всички останали кандидати получават финансиране до 70% от общите допустими разходи. С инвестиционни предложения за получаване на безвъзмездно европейско подпомагане се кандидатства в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“ по място на извършване на инвестицията. Кандидати могат да бъдат физически лица, еднолични търговци и юридически лица. Минималният размер на допустимите разходи за проект е 1200 евро, а максималният 300 000 евро. Заявления за подпомагане се подават в съответствие с Наредба № 22 от 7 юли 2008 г. за условията по мярка “Първоначално залесяване на неземеделски земи” от ПРСР в срок от 4 април до 1 май и от 5 септември до 6 ноември 2011 г.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделето и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони:
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

На няколко крачки от гъвка

Фирмите и работниците имат интерес от изясняване на правилата за почасова работа, но неуточнените въпроси все още остават

До края на годината трябва да бъдат въведени минимални почасови ставки за различните професии. Срокът е поставен от социалния министър Тотю Младенов. Целта на почасовите ставки е да се гарантира минимално плащане за отделните професии, за да няма нарушения. От друга страна, пазарът на труда ще стане по-гъвкав - работодателите ще могат да намират работници според нуждите си, а и работниците да комбинират работа при няколко работодателя - както отдавна е в много други държави. На пръв поглед всички трябва да са доволни от промените, но възникват и някои въпроси.

Законно, но невъзможно

Сега има само една минимална почасова ставка - 1.48 лв. Тя се определя на базата на минималната работна заплата от 240 лв., след като има минимална почасова ставка, значи всеки, който иска да наеме работник почасово, може да го направи. Оказва се, че не е съвсем така. По закон може да се сключва трудов договор най-малко за 4 часа дневно, т.е. половин работен ден. "Така че не можем да наемем работник за 17 часа седмично", обясни председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Съответно не може да се плащат осигуровки и за по-малко от половин работен ден, т.е. за по-малко от 20 часа седмично. Сега законът дава възможност едно лице да работи почасово максимум 40 часа за една седмица, като така може да работи при двама работодателя.

Проблеми на съвместимостта

Невъзможността да се

плащат осигуровки за един отработен час води и до друг проблем - невъзможност за пенсиониране. Според Кодекса за социално осигуряване има изисквания за навършена възраст и за години трудов стаж. Работодателите смятат, че е въпрос на няколко законови промени, за да се определи как да се плащат осигуровките и че няма да има проблеми при пенсионирането. Противниците на почасовите ставки твърдят, че те са неприложими за българския пенсионен модел.

Ако се въведат почасови ставки за различните професии обаче, трябва да се определи и как ще се изчисляват паричните обезщетения за майчинство, болнични, безработица и трудова злополука. Трябва да се изясни и това какви здравни права ще имат хората, които работят например по 2 часа дневно - дали ще са същите като на тези, които работят на пълно работно време или не.

Стъпка по стъпка

Решенията на всички въпроси, свързани с почасовите ставки, трябва да бъдат намерени до края на годината. В сряда парламентът одобри законови промени, с които се регламентира надомната работа. Очаква се социалните партньори да постигнат съгласие и през есента да има и законово регламентиране на агенциите за временна заетост, които съществуват и сега. Регламентирането на почасовата, надомната работа и агенциите за временна заетост са няколко стъпки към по-гъвкав трудов пазар, от който трябва да имат полза и работниците, и бизнесът.

Красимира Янева

Как въвеждането на почасови ставки ще промени пазара на труда

Тотю Младенов, министър на труда и социалната политика

До края на годината ще има почасови ставки

Важно е да има почасово заплащане

по професии с минимална ставка. Така, ако си зидаро-мазач, да се знае, че под една цена не може да работиш. Регламентирането на този вид почасова дейност изисква промени в много закони и не може да стане много бързо, но имаме волята до края на годината това да е факт. Преди това трябва да регламентираме дейността на агенциите за временна заетост. Целта е да намалим безработицата и да дадем възможност на хората да работят.

1.48

► лв. е минималната почасова ставка, определена от правителството

240

► лв. е минималната месечна работна заплата

Вия пазар на труда

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Не е ясно как ще се плащат осигуровките

Опасявам се, че с въвеждането на почасовата ставка има друга идея - да се елиминира минималната работна заплата и да остане т.нар. почасова ставка. Минималната заплата има сериозни функции - мери приноса на нискоквалифицирания труд, побутва доходите нагоре.

Освен това има опасност да се нарушат осигурителните права. Причината е, че нашата осигурителна система има два твърди показателя за пенсиониране - осигурителен стаж и възраст. В Кодекса за социално осигуряване не е записано плащане на осигуровки за един час работа. В такъв случай

Мука Зайкова,
експерт в КТ "Погкрена"

ще липсва трудовият договор, който задължава работодателя да плаща точно определена сума и да плаща осигуровки. Почасовата работа е характерна за т.нар. англосаксонска система, която се прилага в неолибералния модел, разпространен в САЩ и Англия. Там самата осигурителна система няма нищо общо с нашата.

Регламентирано Агенции ще осигуряват временна заетост

► Социалният министър Тотю Младенов очаква до няколко седмици работодателите и синдикатите да се разберат за регламентирането на дейността на агенциите за временна заетост. Дори да не се споразумеят обаче, държавата трябва да синхронизира законодателството ни с европейското и да ги регламентира официално.

► Агенциите за временна заетост съществуват и сега, подобно на трудови посредници. Те търсят работа и за компании, и на физически лица. Разликата между тях и трудовите посредници е, че агенциите са работодатели. Агенцията назначава работници например

за 3-месечна работа в голяма търговска верига и плаща заплата и осигуровките на наетите лица. Парите за месечното възнаграждение и осигуровките се превеждат на агенцията за временна заетост от компанията, в която лицата са изпратени да работят. Агенцията получава комисиона за свършената работа, а компанията, в които отиват работниците, не наемат допълнително служители, които да правят подбор на персонала.

► Временната заетост е най-развита в Япония, където 1.7% от населението работи на временни договори. Така излиза, че в България при 3.3 млн. души работещи потенциалът за временната заетост е около 40 000 души.

И сега има възможност, но няма практика

Ние сме в особена ситуация. И сега има възможност да се работи почасово, по-скоро няма такава практика. Всеки чака някой да каже: "Можеш да работиш почасово". И сега има минимална почасова ставка. Тя се определя в постановлението на Министерския съвет, с което се определя минималната работна заплата. Ние сме в ситуация: "Вода газим -

Иван Нейков,
бивш социален министър

жадни ходим". В случая няма правен въпрос, липсва практика.

Трябва да се регламентира и осигуряването

Подкрепям предложението за минимални почасови ставки. Това дава възможност и на работодателите, и на работниците да работят по-гъвкаво. Сега има възможност за почасова работа, но с трудов договор за половин работен ден - 4 часа. Обаче може да се наложи един работник да работи 17 часа в седмицата и това по закон сега е невъзможно. Сега не може и да се плащат осигуровки за работа на по-малко от половин

Васил Велев,
председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България

работен ден. Очевидно трябва да се направят законови промени, за да се регламентира осигуряването при почасовата работа.

10^{-и}

Тенис турнир Chief Executive Open

**30 април –
1 май 2011 г.**

МАЛЕЕВИ
ТЕНИС КЛУБ

Топмениджъри се срещат
на корта

Пари

За информация: 02/4395 848, 4395 850;
e-mail: events@pari.bg; web: events.pari.bg

С подкрепата на:

Медийни партньори:

Преструктурирането на гръцкия дълг би било катастрофално за еврозоната

50

► процента от инвестициите си може да загубят кредиторите на Гърция, ако страната реструктурира дълга си

► Банкерите чакат доклад на ЕС за реструктурирането на гръцкия дълг

СНИМКА REUTERS

Според финансистите отписването на част от задълженията на южната ни съседка ще парализират банките в страната

Евентуалното реструктуриране на гръцкия дълг би засегнало сериозно стабилността на еврозоната. Такива опасения изрази преди Reuters редица финансиста от международни банки. Според тях последиците от такова евентуално решение на общността биха били "ка-

тастрофални".

"Реалната възможност за реструктурирането на дълга на Гърция би довела до нов етап в задълбочаването на кризата, в която вече попаднаха страни като Ирландия, Португалия и Испания", коментираха bankerите. Тези държави бяха принудени да търсят помощ за спасяването на финансовата си стабилност и едновременно с това предприеха драконовски мерки за затягане на бюджетите си. Гърция беше първият член на еврозоната, която взе заем в

размер на 110 млрд. EUR от общността преди една година.

Членът на съвета на Европейската централна банка Лоренцо Бини Смаги предупреди, че реструктурирането на гръцкия дълг ще парализира банките в Гърция и ще затрудни икономическото развитие на страната.

Заг кулусите

Вчера изтече непотвърдена информация, че сред определени кръгове на Европейския съюз е проучвана възможността

Гърция да реструктурира дълга си, което би означавало от 40 до 50% загуби за инвеститорите. Запознати твърдят, че задкулисно в ЕС се обсъждали различни сценарии за реструктурирането на дълга на южната ни съседка. В същото време обаче официално ЕС и правителството в Атина отхвърлят вероятността от реструктуриране на гръцкия дълг.

Вратата за реструктуриране на дълга беше откритата и от германския финансов министър Вол-

фганг Шойбле, който наскоро заяви, че през юни страните от еврозоната ще излязат със специален доклад, изготвен съвместно с Европейската комисия и Европейската централна банка, в който за първи път ще бъде формулирана възможност за доброволно реструктуриране на гръцкия дълг през 2013 г.

Неговолните bankerи

Тези негови думи разбуниха духовете на международните финансови институции. Водещи чужди банки започнаха да се опасяват, че реструктурирането на гръцкия дълг преди 2013 г. ще има изключително сериозни последици за еврозоната и препоръчват действията в тази посока да са по-умерени. Според тях поевтиняването на еврото, както и фактът, че рискът за премия на Гърция достигна рекордно ниво от 1070 базисни точки, са първите негативни последици от дълбоката криза в страната.

Мненията в средите на bankerите не са еднозначни. Според икономиста от Ситибанк Гида Гиани тежката икономическа криза и липсата на подобрение в данъчните постъпления вече са въвели Гърция в спирала от твърде строгата фискална политика и слаби икономически резултати. Единственият възможен изход от всичко това според него е отписването на част от дълга на страната. ■

Оптимизъм ЕС: Португалия ще е последната страна, в криза

► Европейският съюз се надява, че Португалия ще бъде последната страна, която изпадна в тежка икономическа криза. Според експертите от общността дълговите пазари показват, че Испания и Италия успяват да задържат голяма част от инвеститорите си. Магрид също така се надява на подкрепата от Китай в усилията си да рекапитализира страдещия банков сектор. Добър показател според ЕС са данните, че през март Испания е взела по-малко средства от Европейската централна банка, отколкото през последните три години. ► Въпреки оптимизма на ЕС кризата не е преминала. Данните показват, че в Ирландия цените са достигнали върховете си стойности от две години и половина насам. Това оказва още по-голям натиск върху потребителите, които и без друго страдат от намалените си заплати и повишената безработица в страната. Ирландската централна банка обаче обяви, че очаква ръст на БВП от 0.9%. Тази прогноза е леко по-песимистична от предишната, когато централната банка на Ирландия очакваше ръст от 1%.

Въпреки повечето молби за помощи ОПТИМИЗМЪТ на пазара на труда в САЩ се запазва

Молбите за обезщетения при безработица в САЩ нараснаха изненадващо в края на тримесечието

Оптимизъм

Пазарът на труда показва признаци на укрепване с нарасването на заплатите, което може да доведе до високо потребителско търсене. Нивото на безработица спада за четвърти пореден месец.

"Наемането на нови работници ще се ускори през следващите няколко месеца", казва Райън Суит, старши икономист в Moody's Analytics, Пенсилвания. "Това е временна аномалия, пазарът на труда ще продължи да се възстановява."

Броят на хората, които продължават да получават обезщетения при безработица, се е понижил с 58 000 до 3.68 млн. души през седмицата, приключваща на 2 април. Това е най-ниското ниво от септември 2008 г. насам. Тези данни обаче не включват броя на работниците, които получават удължени обезщетения по различни федерални програми. ■

Аномалията

Отделните щати често отчитат скок в броя на молбите заради редовния преглед на програмите за удължени обезщетения.

Тези, които са се възползвали от традиционните обезщетения и сега получават удължени такива, са се увеличили с 40 100 до 4.31 млн. души през седмицата, приключваща на 26 март.

Процентът на безработните, които отговарят на изискванията за помощи, но не получават такива, е 2.9%. Този коефициент се използва, за да се определи броят на тези, които са без работа.

32 щата и територии са обявили ръст на молбите, а 21 - намаление.

Безработицата в САЩ изненадващо спадна до 8.8% през март, което е най-ниската стойност от две години насам. ■

► Наемането на нови работници ще се ускори през следващите няколко месеца

СНИМКА BLOOMBERG

Обем

12.397

► млн. лв. достигна оборотът на извънрегулация пазар на БФБ след няколко блокови сделки (вж. стр. 14)

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Купувачът плати всичките 316 млн. лв. за "Кремиковци"

"Елтрейд кмпани" е довнесла 284.4 млн. лв. по сметката в Българската банка за развитие за придобитата на търг част от активите на фалирания комбинат

"Елтрейд кмпани" ЕООД е платила цялата сума за покупката на обособена част от активите на фалирания металургичен комбинат "Кремиковци" АД. Пред в. "Пари" Банков обясни, че плащането е станало вчера следобед.

Преди крайния срок

"Елтрейд кмпани", която е собственост на 25-годишния Лъчезар Варнаджиев, придоби активи на комбината на 12 април по време на четвъртия търг за продажба на имуществото на обявеното в несъстоятелност металургично предприятие. Фирмата беше единственият кандидат, който беше внесъл изискуемите по закон 10%, или 31.6 млн. лв. задатък за участие в явния търг. Вчера "Елтрейд" е превела и останалите 284.4 млн. лв. по сметката в Българската банка за развитие. Купувачът плаща цялата сума преди крайния законен срок, който е 18 април, понеделник.

Ден след успешния четвърти търг Първа инвестиционна банка АД обяви, че е отпуснала кредит от 59 млн. EUR на "Елтрейд кмпани" и по този начин банката е финансирала част от сделката. Мотивите на трезора в защита на отпуснатия заем са, че вече има сключени предварителни договори за продажбата на част от неработещите активи на комбината. Според

► Все още няма яснота какви са намеренията на купувача към придобитите активи

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

анализ на ПИБ е възможно дори да се възобнови стоманопроизводството, което би осигурило работа на около 1000 души.

Какво следва

След като парите вече са преведени, процедурата предвижда синдикът да подготви нужната документация и да я представи на съда. "Докладва се на съда по несъстоятелност-

та, който в случая е Софийският градски съд. Той трябва да провери дали са спазени всички норми на процедурата и издава постановление за прехвърляне на собствеността на купувача", обясни за в. "Пари" Цветан Банков. По думите му синдикът може да започне да се разпорежда със сметката след проверката и решение на съда. Решението за законо-

съобразността на процедурата ще трябва да изчака и купувачът, преди да влезе във владение на имотите, които е придобил.

"Когато се наберат достатъчно средства по обособената сметка, се прави ред и се определят приоритети за разпределение на парите към кредиторите", обясни Цветан Банков. Според него синдикът трябва да я представи на всички заин-

тересовани, като има срок от 14 дни, в който някой от кредиторите да възрази. "След като съдът даде определение за сметката, започва разплащането", добави Банков.

"При последния търг е продаден определен имот, определена земя, тъй като при несъстоятелност имуществото на длъжника е маса на несъстоятелността и цялата собственост тряб-

ва да се разпродаде и да се превърне в пари", твърди Банков. По думите му след осребряването парите се разпределят и юридическото лице се заличава.

Засега новият собственик мълчи за инвестиционните си намерения, като уверява единствено, че след като внесе парите, ще даде и повече подробности за развитие на предприятието.

Атанас Христоф

"Евроинс" отчете 33% ръст по "Гражданска отговорност"

Автомобилният холдинг от групата на "Еврохолд България" - "Авто Юнион" запазва пазарния си дял от 12.5% в продажбите на нови коли

Застрахователното дружество "Евроинс" АД е увеличило с 33% премията от задължителната "Гражданска отговорност"

на автомобилистите", обявиха от мажоритарния собственик на застрахователя - "Еврохолд България" АД.

Продадени полици

Реализираният премиен приход на компанията по автомобилната полица през март 2011 г. достига 2.8 млн. лв., а за същия период на миналата година приходите от тази застраховка бяха 2.1 млн. лв.

Дружеството отчита

ръст на броя издадени полици по "Гражданска отговорност". През март тази година продадените застраховки са 12 900 спрямо 11 571 за съпоставимия месец на миналата година. Средната цена на издадените полици от "Евроинс" през миналия месец се е повишила с 24.7%. За март 2011 г. стойността достига 207 лв., а година по-рано средната цена беше 166 лв.

Премиите от всички ви-

дове застраховки, които предлага "Евроинс", са 5.7 млн. лв. през март 2011 г. спрямо 5.9 млн. лв. за съпоставимия период на миналата година.

Задържани позиции

Автомобилният холдинг от групата на "Еврохолд България" - "Авто Юнион" запазва пазарния си дял от 12.5% в продажбите на нови коли, се казва в уведомлението до инвестиционната общност.

През миналия месец са продадени 226 нови коли от автомобилните дилъри под шапката на "Еврохолд".

"За пети пореден месец автомобилният пазар в страната регистрира ръст на продажбите на нови автомобили спрямо съответния месец на предходната година. Данните показват устойчива тенденция за възстановяване на пазара на нови автомобили в страната", обясняват от

"Еврохолд".

Вчера акциите на "Еврохолд България" се понижиха с 1.80% до 0.982 лв. за акция. По позицията на холдинга бяха сключени 7 сделки, в които 2800 лота смениха собственика си. Последната сделка с книгата на застрахователя е от 6 април тази година, когато бяха прехвърлени 500 дяла. Цената тогава се понижи с 0.5% на дневна база до 1.392 лв. за акция. □

Интервю Кармен Нягу, регионален мениджър на GE Energy

Имате шанс да промените енергията си, и то на много добра цена

Възобновяемата енергия не е единствената възможна посока на развитие, но тя може да внесе сигурност в доставките на енергия

► **Госпожо Нягу, General Electric съвсем скоро ще открие първата инвестиция у нас - вятърен парк. Кажете ни малко повече за него.**

- Това е проект, който започнахме да развиваме през 2009 г. и вече можем да оповестим, че сме на финалната права. Става дума за вятърен парк с капацитет от 69 мегавата, който може да причислим към графата на средно големите ни проекти в региона. Защото ние например имаме вятърен парк в Румъния, който е с капацитет от 345 мегавата - доста по-мощна инвестиция, но също така развиваме един в Полша от 21 мегавата. Така че този до Варна е средно голям и мислим, че е добър старт за инвестиция във възобновяема енергия в България.

► **Планирате ли други инвестиции във ВЕИ у нас?**

- Следим пазара на зелена енергия много внимателно и мислим, че България е на правилния път, адаптирайки европейската директива за ВЕИ. И ако продължи така, смятаме, че можем да допринесем и с други проекти, за да се достигне поставената цел от 16% дял на ВЕИ до 2020 г. Но

ние не сме заинтересовани само от проекти, свързани с вятърна енергия, но също така търсим възможности за проекти в сферата на биогаза и други алтернативни не натурални горива. Също така се интересуваме и от възможностите за инвестиции в системи за пречистване на отходни води, който сектор не е достатъчно разработен в България и отваря добри възможности.

► **С какво ви привлича България като място за инвестиция?**

- Когато България влезе в ЕС през 2007 г., за нас беше ясно, че тенденциите, които ще се развиват тук, ще са в посока на хармонизиране с ЕС. Така че още оттогава следим пазарите. Знаем, че потенциалът на региона за вятърна енергия е много голям, условията са подходящи, особено в черноморските региони - както в България, така и в Румъния.

► **Трудно ли е да се инвестира в България?**

- Не съм сигурна дали е много по-трудно от работата в други страни, но да речем, че определено е предизвикателство. Нашата компания обаче харесва

предизвикателствата. Търсим региони, които разполагат с добри природни ресурси, а ние от своя страна можем да предложим едни от най-добрите технологии. Вашата страна има огромно предимство. Тъй като пазарът ви на енергия от възобновяеми източници не е твърде развит, а този на по-тежкото енергопроизводство доминира, вие имате шанса сега да промените, да замените всичко, и то използвайки най-напредналите технологии на много добра цена. Цените сега са наистина много по-ниски от тези преди пет години например.

► **Но все пак възобновяемата енергия е по-скъпа от конвенционалната. Ще се промени ли това?**

- Цените на самите технологии постоянно спадат и ще спадат още, защото се развиват. Що се отнася до цената на самата енергия на пазара, нещата ще се променят. Ресурсите, които сега най-много се използват, са ограничени - въглища, газ, нефт, и цената им ще расте. От друга страна, промяната в климата, както и други промени - политически, икономически, допълнително ще ги

оскъпяват. Пресен пример са събитията в Северна Африка, но също и Япония. Новите мерки за сигурност сега ще вдигнат цената и на ядрената енергия.

И сред всичко това производството на възобновяема енергия е важно, защото тя консумира ресурси, които са много по-постоянни и не се оскъпяват по този начин. И точно те може да внесат сигурност в доставките на енергия.

► **Възобновяемата енергия ли е единствената алтернатива за бъдещето?**

- Аз не съм привърженик на тезата, че има едно решение. Нещата постоянно се променят. Възобновяемата енергия не е единственото и най-важното, към което да се стреми една държава. Енергийният микс се прави с участието на всички ресурси на една страна. Във вашия случай вие имате много голям потенциал за вятърна енергия, който е добре да бъде остойностен, както и съвсем нелоши условия за производство на слънчева енергия. Но в края на краищата не е задължително да се залага само на развитието на един сегмент.

Ани Когжаиванова

Визитка

Коя е Кармен Нягу

► Кармен Нягу е регионален мениджър на GE Energy за Румъния, България и Молдова и е ветеран в сферата на енергийната промишленост. През септември 2005 г. се присъединява към екипа на GE Energy и е отговорна за редица продукти и услуги на GE Energy в региона.

► Изградил е стабилна кариера в сектора на румънската енергийна промишленост и е била част от стратегическото развитие на румънските хранителни системи.

► Преди настоящата си работа в GE тя работи и в ELCCN, Термoeлектрическа и Енергийна национална компания, и е заемала различни ръководни постове в самото начало на развитието на стратегията и международните отношения в производството на енергия по време на процеса на румънското реструктуриране на сектора.

► От 1998 г. е и експерт по програма ФАР на Европейския съюз в управлението на енергийни инвестиции.

GE е на финалната права с първия си вятърен парк

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Компанията си партнира с Winslow Group за изграждането на 69-мегаватовия парк в Североизточна България

Първият вятърен парк на енергийния гигант General Electric в България, който компанията изгражда съвместно с местния партньор Winslow Group, вече е към края си и скоро предстои официалното му откриване. Вятърният парк е разположен в Североизточна България върху селскостопанска земя близо до селата Яглино, Стан и Памуклии в общините Ветрино и Нови пазар.

Проект със средни размери

Турбините са производство на GE и произвеждат до 69 мегавата електроенергия. От компанията обаче не уточниха размера на планираната инвестиция на този етап. Според

енергетиката

ВИТИЕ, НО ТЯ МОЖЕ ДА

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

парк в България

инвеститорите проектът ще помогне на страната да изпълни ангажимента си към Европейския съюз до 2020 г. да произвежда 16% от енергията си от възобновяеми източници.

Технология

Използвани са 2.5-мегаватова клас вятърни турбини, които са сред най-иновативните и екологични решения на GE. Те са разработени така, че да достигат възможно най-висока производителност на годишна база в своя клас. Към момента броят на монтираните в цял свят турбини на GE е над 16 хил., а 1.5-мегаватова двигатели на компанията са сред най-използваните в глобален мащаб. И двата вида са сертифицирани с марката ecomagination за услуги и продукти с възможно най-ниско отряжение върху околната среда.

Яник Мекушин, главен изпълнителен директор

на Winslow Wind Power - партньор на GE в проекта, изтъкна като предимство на проекта това, че се намира в слаборазвит, предимно селски регион. "Инвестицията е не само в чиста енергия, но също и в работни места за този район", каза той.

В партньорство

Winslow Group е на пазара на недвижими имоти в страната от 2004 г., като първоначално инвестира основно в земеделски земи. През последните години тя концентрира дейността си върху проекти за възобновяема енергия. Гигантът GE пък оперира в повече от 100 държави, като обслужва енергийния сектор чрез разработване и внедряване на технологии, подпомагащи ефективното използване на природните ресурси. Компанията има подразделения във всички сфери на енергетиката - както конвенционалната, така и възобновяемата. **▣**

С 3% повече пътници са минали през летище София за тримесечието

Най-впечатляващо прогресира украинската авиокомпания AeroSvit, която е увеличила двойно честотата на полетите си по линията Киев - София

През първите три месеца на 2011 г. през летище София са преминали 778 955 пътници, което представлява ръст от 3% спрямо същия период на 2010 г.

Разпределение

Пътниците по международни редовни линии са с 22 300 повече в сравнение с първото тримесечие на предходната година, отчитат от софийската аерогра. Чуждестранните авиокомпаниите, изпълняващи полети по разписание, отчитат ръст от 4%, а българските - от 3%. Общо 39 596 са пасажерите по вътрешните маршрути от София до Варна и Бургас. Този брой е с над 8000 повече от периода януари - март 2010 г., равняващо се на годишно увеличение от 26%.

Принос

Най-много пътници от и до летище София през първото тримесечие на 2011 г. са пътували с авиокомпаниите "България Ер", Wizz Air, Lufthansa, easyJet, Austrian Airlines, Czech Airlines. Значим напредък отбелязват Wizz Air с 30% ръст на пътниците, Lufthansa - с 22%,

►Най-много пътници от и до летище София през първото тримесечие на 2011 г. са пътували с авиокомпаниите "България Ер", Wizz Air и Lufthansa

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

както и Swiss International - с 27%. Най-впечатляващо прогресира украинската авиокомпания AeroSvit, която е увеличила двойно честотата на полетите си по линия Киев - София и е превозила над два пъти повече пътници в сравнение с периода януари - март 2010 г.

Статистика

През първото тримесечие на 2011 г. на летище София са излетели и кацнали 11 146 самолета, с 1.8% повече от същия период на 2010 г. Полетите по международни редовни линии, които имат най-голям дял в самолетния

трафик, бележат ръст от 3%. Авиокомпания "България Ер", изпълняваща както полети по разписание по външни и вътрешни дестинации, така и туристически чартъри, е увеличила полетната си програма на столичното летище с над 22% в сравнение с предходната година.

Началото на лятното разписание за 2011 г. летище София отбеляза с нов директен полет на авиокомпания Wizz Air, който ще бъде изпълняван всеки понеделник от София до Малага в испанската провинция Андалусия. **▣**

3%

► е увеличението на полетите, извършени от български авиокомпани

39 596

► са пасажерите по вътрешните маршрути от София до Варна и Бургас

Radisson SAS се прицели в над 70% заетост и 7.5% ръст на приходите през 2011 г.

Хотелската верига обмисля сътрудничество с БАН

През 2011 г. петзвездният столичен хотел Radisson SAS си поставя за цел да реализира над 70% заетост на легловата си база и да отчете 7.5% ръст на приходите. Това коментира Дебора Хейнс, генерален мениджър на хотела, който тази година празнува 10-годишен юбилей. По думите ѝ, за да постигнат това, от мениджмънта залагат на индивидуален и гъвкав подход по отношение на клиентите си. За сравнение през миналата година от хотела отчитат 65% заетост, но конкретни финансови резултати не бяха уточнени.

Наскоро мениджърите на хотела са водили разговори с ръководството на БАН за потенциалните възможности за сътрудничество. Обмисля се вариант гостите на Radisson SAS да ползват някакви преференции при посещения на музеите, които са стопанисвани от академията, като

►Залагаме на индивидуален и гъвкав подход по отношение на клиентите си, казва Дебора Хейнс, генерален мениджър на Radisson SAS

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

например Природонаучния, Етнографския, Археологическия и др.

"За хотелиерския бизнес кризата все още не е отминала. Предизвикателството пред нас е да караме хората, които идват в София, да се

вързват тук отново и отново", коментира Хейнс. Според нея една от антикризисните мерки е била намаляването на цените, но това не е и панацея. Хейнс казва, че конгресният туризъм в България има потенциал. Едно от пре-

димствата на страната в това отношение са конкурентните цени, но в същото време тя изтъква, че трябва да се работи повече по отношение на инфраструктурата, тъй като това е един от основните недостатъци. **▣**

КЗК отхвърли обвинения на "Булстрад" срещу надзора

Според КФН застрахователите обявяват съобразени със закона тарифи, но продават на по-ниски

Комисията за финансов надзор (КФН) не е нарушила закона, като е публикувала тарифите по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на сайта си. До това заключение стигна Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) след разглеждане на искане, подадено от "Булстрад Виена Иншурънс Груп".

От 13 декември 2010 г. надзорният орган започна да публикува тарифите на 16-те застрахователни дружества, които предлагат продукта, както и да отразява текущите промени по тях. Целта е да се предостави достъпна и актуална информация на потребителите, обясниха от КФН.

Нелоялно

Според "Булстрад" с поведението си КФН е нарушила правилата на конкуренцията. Комисията има право да изисква документи от застрахователните компании и да упражнява надзор върху дейността им, но няма нормативно задължение да разгласява тарифите им, твърди компанията. Самите тарифи не представляват цена на "Гражданска от-

говорност", а система от норми, правила и рискови фактори, на базата на които дружествата определят цените си. Според "Булстрад" информацията представя търговска тайна и КФН трябва да понесе отговорност за разгласяването й. Публикуването на тарифите създава реални условия за прекратяване на вече сключени или осуетяване на сключването на нови договори, което води до нелоялно привличане на клиенти към определени застрахователни дружества, смята "Булстрад".

До редакционното приключване на броя от компанията не уточниха дали имат конкретни такива случаи и какви са загубите им от това.

Неблагоуразумни граници

В правомощията на КФН е да ограничава риска от изпозването от застрахователните дружества на инструменти, които може да застрашат финансовото състояние на тези дружества и стабилността на целия пазар, пише в становището на комисията. Става дума

за намаляване на цената на застраховката до неблагоприятни граници, предлагане на нерегламентирани бонуси и отстъпки и т.н. Информиранието на потребителите за предлаганите от компаниите условия по задължителната застраховка са един от начините да се ограничат рисковете, твърди КФН.

Решението на КФН да публикува информацията е провокирано от зачестилите сигнали за сключване на застраховки на тарифи, различни от предоставените на комисията, които са проверени за спазване на законовите изисквания. От КФН посочват, че един от приоритетите им е да вземат мерки за ниските цени на "Гражданска отговорност" и адекватността на резервите по нея.

Публични данни

Друг аргумент на комисията е, че тарифите са публикувани на сайтовете на самите застрахователни дружества, както и на различни застрахователни брокери, които дори предлагат и сравнителни таблици с цените. Затова тарифите по "Гражданска отговорност"

►Както тарифите на застрахователните компании, така и финансовите им отчети са публична информация, категорични са от Комисията за финансов надзор

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

са публично достъпна информация. Според комисията не може да се твърди, че потребителите ще се ориентират към застрахователите с най-изгодни условия, без да отчетат други критерии, като финансовото състояние на компаниите, тъй като отчетите на дружес-

твата също са публична информация.

Какво следва

Страните в спора не се намират в конкурентни отношения помежду си, затова поведението на КФН не може да бъде квалифицирано като нелоялна конкуренция,

се казва в заключението на КЗК. Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в двуседмичен срок. До късно снощи ръководството на "Булстрад" обсъжда бъдещите си действия по случая.

Излика Филипова

PIRAEUS BANK		
www.piraeusbank.bg		
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ НА БАНКА ПИРЕОС БЪЛГАРИЯ АД		
/всички суми са в хиляди лева/		
	За годината	
	2010 г.	2009 г.
Нетни доходи от лихви	129 512	134 641
Нетен доход от такси и комисиони	18 880	22 625
Нетен доход от търговски операции	6 285	6 989
Други оперативни доходи	301	283
Оперативни разходи	(71 316)	(70 546)
Обезценка	(32 259)	(42 898)
Общо печалба преди данъчни отчисления	51 403	51 094
Данъчен разход	(5 479)	(5 193)
Печалба за годината	45 924	45 901
Друг всеобхватен доход (нетно)	0	4
Общо всеобхватен доход за годината	45 924	45 905
ИНДИВИДУАЛЕН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС НА БАНКА ПИРЕОС БЪЛГАРИЯ АД		
/всички суми са в хиляди лева/		
	Към 31 декември	
	2010 г.	2009 г.
АКТИВИ		
Падични средства и салда в централната банка	231 194	185 056
Финансови активи в оборотен и инвестиционен портфейл	15 669	17 172
Кредити и вземания	3 762 307	3 348 733
Дълготрайни активи	47 127	54 431
Други активи	22 694	19 522
ОБЩО АКТИВИ	4 078 991	3 624 914
ПАСИВИ		
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	3 496 144	3 083 594
Други пасиви	17 348	21 745
Общо капитал	585 499	519 575
ОБЩО ПАСИВИ И КАПИТАЛ	4 078 991	3 624 914

Раздвижване сред акционерите в холдингите на Васил Божков

На извънрегулаторния пазар на БФБ бяха прехвърлени малко над 12% от "Железопътна Инфраструктура - Холдингово дружество" АД и близо 10% от "Холдинг Пътища" АД

Точно три месеца след последните големи сделки с акции от инфраструктурните компании на Васил Божков на борсата отново бяха прехвърлени големи пакети от тях.

В четвъртък през БФБ минаха акции за общо 10 млн. лв. в сделки с книжа на "Железопътна Инфраструктура - Холдингово дружество" АД и "Холдинг Пътища" АД. Единствено с обявената в несъстоятелност "Мостстрой" нямаше реализирани

транзакции.

Дял

Малко над 12% от капитала на "Железопътна Инфраструктура - Холдингово дружество" минаха през фондовата борса днес. Точно 7 млн. акции на компанията се изтъргуваха на извънрегулаторния пазар на БФБ. Страните по сделките не са известни засега. Последната голяма сделка по позицията на компанията беше направена на 14 януари, когато Орлин Хаджиянков прехвърли притежаваните от него 11 167 318 акции, представляващи 19.13% от капитала на "Железопътна Инфраструктура - Холдингово дружество" АД. След извършеното прехвърляне той вече не притежава акции от капитала на дружеството. Според полученото в КФН

уведомление купувач на пакета акции е "Урбаника Пропъртис" ЕАД.

Най-големият акционер в компанията е Васил Божков, който притежава 77% от капитала. Така сметките показват, че прехвърлените вчера дялове са или на самия Божков или на наскоро влязлата в компанията "Урбаника Пропъртис" ЕАД.

Втори опит

През борсата преминаха и близо 10% от капитала на "Холдинг Пътища". Ценните книжа смениха собственика си по номинал, което генерира оборот от 3 млн. лв. И по позициите на пътния холдинг последната голяма сделка беше на 14 януари, когато Орлин Хаджиянков прехвърли притежаваните от него 1 540 487 акции, представляващи 5.02% от капитала на "Хол-

динг Пътища" АД. След извършеното прехвърляне Хаджиянков не притежава акции от капитала на дружеството, показва уведомление пред КФН.

Изтъргуваните вчера дялове обаче са доста над изтъргуваните тогава. Те са много близо до дела от "Холдинг Пътища" АД, който притежава Васил Божков. Според обяснителните бележки към отчета за четвъртото тримесечие на 2010 г. Божков притежава 3.24 млн. акции.

12%

►от "Железопътна Инфраструктура - Холдингово дружество" АД преминаха на извънрегулаторен пазар на БФБ

"Лошите банкери" от Deutsche Bank

► Залозите на Грег Липман срещу ипотечния пазар "са най-голямата печалба, получена от една позиция, в историята на Deutsche Bank"

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Институцията е продавала ипотечни облигации на свои клиенти, знаейки, че пазарът се срива

Deutsche Bank AG (DBK), чиито залози срещу високорисковите ипотечни облигации й помогнаха да устои на финансовата криза, е продала на клиенти "лоши" ипотечни

облигации (CDO) на стойност 1.1 млрд USD през 2007 г., когато един от ръководителите на екипа за CDO е предвиждал пазарен срив. Това е открила комисия към американския Сенат тази седмица, предаде Bloomberg.

Тези "лоши банкери"
"Стискайте панци, но аз мисля, че ще продадем това точно преди пазарът да падне от ръба на скалата", пише в електронно писмо за състоянието на подопечната на Deutsche

Bank Gemstone CDO VII Ltd. от 8 февруари 2007 г. Майкъл Ламонт, съуправляващ групата. Базираната във Франкфурт институция продаде финансови инструменти за 700 млн. USD, които загубиха голяма част от стойността си през следващите 17 месеца.

Двупартийната комисия към Сената, водена от демократа от Мичиган Карл Левин, поставя най-голямата германска банка в светлината на прожекторите заедно с Goldman

Sachs Group Inc. (GS), заявявайки, че създаването и продажбата на ипотечни облигации от тези банки представляват "тревожни и зловредни практики". Казусът се фокусира също и върху Грег Липман, по онова време основен трейдър на Deutsche Bank със CDO инструменти, който залага срещу високорисковите жилищни кредити и описва някои обезпечения на Gemstone VII като "прасета" и "боклуци".

"Банката е пакетирала лоши активи от собстве-

ното си портфолио в CDO инструменти", се казва в доклада. "След това тя агресивно ги е маркетирала на свои клиенти въпреки негативните прогнози на главния си трейдър, понижаващите се стойности на активите и колебанията на пазара."

Вътрешни разногласия

CDO са инструменти, в които са пакетирани ипотечни облигации заедно с други финансови активи, от което се получава нова ценна книга с различни рискове.

Ламонт, който сега работи в хедж фонда Seer Capital Management LP в Ню Йорк, отказа да коментира. Отказа и 42-годишният Липман, който напусна Deutsche Bank миналата година и започна работа в инвестиционната компания LibreMax Capital LLC в Ню Йорк.

Макар че сделките на Липман донесоха 1.5 млрд. USD, другите ръководители на банката дълго не бяха съгласни с неговите оценки. Нюйоркското подразделение, занимаващо се с инвестиции в жилищни ипотечни, и един от хедж фондовете й в Лондон натрупаха инвестиции в CDO на стойност над 25 млрд. USD през 2007 г. Банката, управлявана от главния изпълнителен директор, 63-годишният Йозеф Акерман, загуби почти 4.5 млрд. USD от инвестициите, свързани с ипотечни.

"Имаше различни мнения в рамките на банката за жилищния пазар в САЩ", се казва в декларация, разпространена от банката. "Освен това възгледите на банката бяха комуникирани с пазара чрез публикувани анализи, организиране на събития и конференции."

Най-големият удар

Липман, чиито залози срещу пазара на жилища са описани от Майкъл Луис в The Big Short, многократно се е опитвал да предупреди колегите и клиентите си през 2006 и 2007 г. относно лошото качество на ипотечните книжа, съдържащи се в много CDO, се казва в доклада. Възвръщаемостта от залозите му срещу ипотечния пазар "са най-голямата печалба, получена от една позиция, в историята на Deutsche Bank", каза той пред комисията.

"Разногласията сред мениджъри бяха чести във фирмите на Уолстрийт, когато ипотечният пазар започна да се разпада",

каза Едуард Дж. Гребек, главен изпълнителен директор на консултантската компания Tempus Advisors, Кънектикът.

"Аз съм изненадан, че докладът на комисията е фокусиран само върху Deutsche Bank и Goldman Sachs", каза той. "Може да се разследва всяка банка, която е структурирала продукти, и да се търси конфликт."

Токсичните активи

Deutsche Bank е записала 47 CDO на обща стойност от 32 млрд. USD през периода 2004-2008 г. според комисията. Това прави 4.7 млн. USD в такси от Gemstone VII, се казва в доклада.

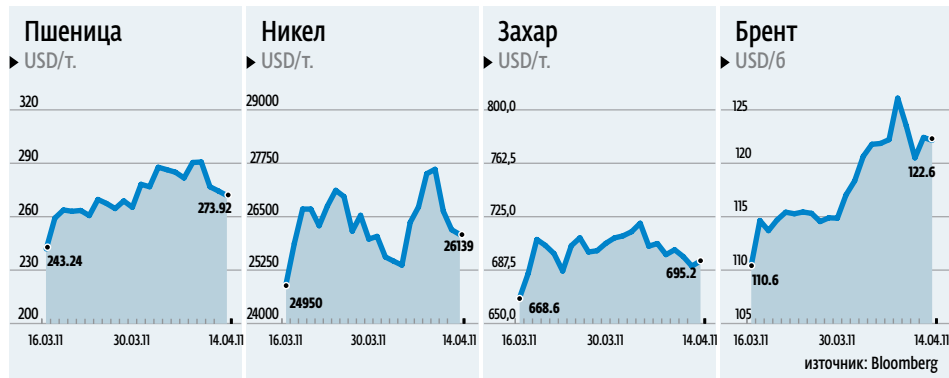
Комисията намира нередности от създаването на Gemstone VII от банката до продажбата му. Почти една трета от ипотеките, обезпечавачи CDO, са с произход от три високорискови заемодателя - New Century Financial Corp., Fremont General Corp. и Long Beach на Washington Mutual Inc., известни с лошото представяне на техните заеми, се казва в доклада.

Макар че Deutsche Bank е имала "право да откаже" ценните книжа, които са били предназначени за Gemstone VII, Липман е позволил облигациите, които е смятал за токсични, да бъдат включени в портфолиото, се казва в доклада. Той заяви пред комисията, че неговата отговорност се е състояла единствено в това да гарантира, че облигациите, закупени от CDO, са оценени точно на базата на текущите пазарни стойности. Друго електронно писмо от кореспондентията му показва, че е искал да понижи оценката на един от финансовите инструменти.

Проверка на електронната кореспонденция от комисията показва, че CDO персоналът на Deutsche Bank е бил добре запознат с влошаването на CDO пазара и се е втурнал да продава Gemstone VII, "преди пазарът да се е сринал", се казва в доклада.

Deutsche Bank не успя да продаде CDO за 400 млн. USD. Сред купувачите на останалите са M&T Bank Corp със седалище в Бъфало, Ню Йорк, Wachovia, базираната във Франкфурт Commerzbank AG и Standard Chartered Plc със седалище в Лондон, се отбелязва в доклада. Те са загубили "всички или по-голямата част от инвестициите си". Wachovia вече е част от базираната в Сан Франциско Wells Fargo & Co. ■

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,39642
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,31666
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,40808
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,53447
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,11137
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,01012
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62271
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,24834
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,77503
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6491
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,25456
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,58854
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,90775
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,08525
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,70934
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,22973
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75935
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,15289
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5682
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,47856
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,02421
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,18825
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,83997
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,7512
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,88561
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,18993
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,09362
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,56927
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,88126
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,38358
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	1	1,99991
ЕВРО	EUR	1	1,95583

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.04.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,42584	0,01001
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,53590	0,03192
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,40646	0,00322
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,51862	0,01356
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,07901	0,01344
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,05896	0,03998
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62225	-0,00007
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,21624	0,01818
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,74629	0,01075
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,65637	0,00155
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,31206	-0,03599
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,56300	0,00412
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,96190	0,00129
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,04206	0,00981
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,63190	0,02666
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,24634	0,00365
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75780	-0,00039
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,15095	0,00730
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,48822	0,02408
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,48897	0,00127
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,07239	0,00712
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,13384	0,01220
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,94821	0,00725
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,76590	0,00835
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,80164	0,00682
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,16609	0,00017
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,08657	0,01176
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,50020	0,02421
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,91161	-0,01057
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,35812	0,00862
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,97981	-0,01638
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	1971,11000	2,59000

Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 11.04.2011 г.					Цена при обратно изкупуване
		До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	USD	11,75	11,69	11,63	11,60	11,46
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	80,06	79,67	79,28	78,90	77,73
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	770,50	766,76	763,02	759,28	748,06
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	197,79	196,85	195,90	194,96	188,37
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	165,39	164,60	163,80	163,01	159,03
Райфайзен-Источноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	350,64	348,97	347,30	345,63	333,94
Райфайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	202,80	201,83	200,87	199,90	193,14
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	258,63	257,39	256,16	254,93	246,31
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	97,04	96,58	96,12	95,65	92,42
Райфайзен-Енергийни-Акции	високодоходен	EUR	198,91	197,96	197,02	196,07	189,44
Райфайзен-Инфраструктурни-Акции	високодоходен	EUR	134,31	133,66	133,01	132,37	129,14
Райфайзен-Активни-Стоки	високодоходен	EUR	128,93	128,32	127,70	127,09	122,79
Райфайзен-Защита От Инфлация-Фонд	консервативен	EUR	126,29	125,68	125,06	124,45	122,61

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	От началото на годината (не се анюализира)	Спандартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажване (анюализиран)	Начало на публ. продажване		
Автора Капитал АД	Смесен - балансиран	5,1085	5,1328	5,1085	2,74%	14,56%	0,53%	-18,77%	21.01.2008	
Автора Кепитъл - балансиран	фонд в акции	7,7740	7,8129	8,0850	2,87%	12,19%	16,00%	-7,51%	23.01.2008	
ДФ Автора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10,2153	10,3685	10,6239	0,0000	0,33%	1,13%	23.09.2009		
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2,4204	2,4204	2,4204	8,14%	29,35%	-1,61%	-47,95%	12.11.2007	
ДФ Активна Високодоходен	Смесен - балансиран	2,8302	2,8302	2,8302	7,96%	25,88%	-1,66%	-41,38%	12.11.2007	
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд на паричен пазар	11,6721	11,6663	11,6488	11,6605	11,6663	1,70%	0,10%	6,48%	06.10.2008
ДФ Астра Баланс	Смесен - балансиран	11,3209	11,2646	11,1520	11,2083	0,0000	4,38%	10,89%	4,68%	06.10.2008
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10,8464	10,7924	10,6305	10,6845	0,0000	7,41%	13,12%	5,7%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	14,9966	14,8481	14,9661	14,9661	9,58%	7,01%	10,20%	7,69%	14.12.2005
ДФ БенчМарк Фонд-1 Акции и Облигации	фонд в акции	9,2679	9,1761	9,1761	9,1761	14,96%	12,10%	9,86%	-1,15%	01.03.2006
ИД БенчМарк Фонд-2 Акции	фонд в акции	4,0930	4,0930	4,0930	4,0930	-6,49%	13,50%	-26,83%	-17,09%	21.06.2006
ДФ БенчМарк Фонд-3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8,2754	8,0944	8,0944	8,0944	-2,94%	12,76%	-1,98%	-6,63%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд-4 Енегетика	фонд в акции	11,8728	11,5270	11,5270	11,5270	5,34%	12,86%	1,33%	4,55%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд-5 ЦИЕ	фонд на паричен пазар	12,4552	12,4552	12,4552	12,4552	1,52%	0,26%	7,08%	7,96%	03.06.2008
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	83,1320	82,8410	83,1320	83,1320	0,53%	1,14%	-0,64%	-3,84%	20.11.2006
ДФ БОМ Балансиран Капитал	фонд в акции	51,1895	50,9336	51,1895	51,1895	4,87%	1,90%	-0,16%	-11,10%	20.11.2006
ДФ Европа	фонд в акции	64,4036	64,0816	64,4036	64,4036	-0,31%	3,64%	-16,24%	-10,08%	03.10.2007
Варчев Мениджинг Компани ЕАД	фонд в акции	100,4579	98,9623	98,9623	98,9623	2,24%	3,23%	-2,59%	-0,07%	04.01.2007
ДФ Варчев Високодоходен фонд	Смесен - балансиран	77,7186	76,5615	76,5615	76,5615	-1,99%	1,77%	-6,75%	-6,83%	25.06.2007
ДФ Варчев Балансиран фонд	фонд в облигации	1,34942	1,34672	1,34672	1,34672	1,85%	0,64%	5,87%	5,72%	01.12.2005
ДСК Управление на Активи АД	Смесен - балансиран	1,15177	1,14489	1,14489	1,14489	4,92%	4,06%	6,42%	2,61%	01.12.2005
ДФ ДСК Стандарт	фонд в акции	0,83396	0,82157	0,82157	0,82157	8,07%	8,94%	6,15%	-3,67%	01.03.2006
ДФ ДСК Баланс	Смесен - консервативен	0,77836	0,77370	0,77370	0,77370	3,07%	2,95%	6,55%	-7,84%	07.03.2008
ДФ ДСК Растек	Смесен - консервативен	1,06551	1,06551	1,06551	1,06551	1,14%	0,33%	3,11%	3,38%	07.05.2009
ДФ ДСК Имоти	Смесен - балансиран	109,8179	109,4884	109,8179	109,8179	1,70%	0,27%	5,84%	5,37%	01.07.2009
ДФ ДСК Евро Актив	фонд в акции	102,5464	101,5311	100,5158	101,2773	N/A	N/A	N/A	N/A	15.11.2010
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	5,2647	5,2333	5,2333	5,2333	8,22%	8,91%	8,00%	5,49%	08.07.1999
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	фонд в акции	1,0863	1,0809	1,0782	1,0728	14,68%	14,61%	5,12%	3,97%	01.06.2009
ДФ Елана Балансиран Долар Фонд	фонд на паричен пазар	10,0244	10,0244	10,0244	10,0244	0,0000	N/A	N/A	N/A	01.06.2010
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смесен - балансиран	19,0371	18,9043	18,9043	18,9043	7,94%	8,19%	3,11%	10,38%	28.09.2004
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	11,9142	11,7486	11,7486	11,7486	10,44%	10,26%	0,75%	3,37%	05.01.2006
ИД Елана Фонд Паричен Пазар	фонд в облигации	1,34942	1,34672	1,34672	1,34672	1,85%	0,64%	5,87%	5,72%	01.12.2005
ДФ Елана Долар Фонд	Смесен - балансиран	1,15177	1,14489	1,14489	1,14489	4,92%	4,06%	6,42%	2,61%	01.12.2005
ДФ Елана Еврофонд	фонд в акции	0,83396	0,82157	0,82157	0,82157	8,07%	8,94%	6,15%	-3,67%	01.03.2006
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	Смесен - консервативен	0,77836	0,77370	0,77370	0,77370	3,07%	2,95%	6,55%	-7,84%	07.03.2008
Златен Лев Капитал АД	Смесен - балансиран	1,06551	1,06551	1,06551	1,06551	1,14%	0,33%	3,11%	3,38%	07.05.2009
ИД Златен Лев	фонд в облигации	1,34942	1,34672	1,34672	1,34672	1,85%	0,64%	5,87%	5,72%	01.12.2005
ДФ Златен Лев Индекс 30	Смесен - балансиран	1,15177	1,14489	1,14489	1,14489	4,92%	4,06%	6,42%	2,61%	01.12.2005
Капман Асет Мениджмънт АД	фонд в облигации	0,83396	0,82157	0,82157	0,82157	8,07%	8,94%	6,15%	-3,67%	01.03.2006
ДФ Капман Фикс	Смесен - балансиран	0,77836	0,77370	0,77370	0,77370	3,07%	2,95%	6,55%	-7,84%	07.03.2008
ИД Капман Капитал	Смесен - балансиран	1,06551	1,06551	1,06551	1,06551	1,14%	0,33%	3,11%	3,38%	07.05.2009
ДФ Капман Макс	фонд в облигации	1,34942	1,34672	1,34672	1,34672	1,85%	0,64%	5,87%	5,72%	01.12.2005
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД	фонд в акции	1,2122	1,1943	1,1943	1,1943	6,53%	11,10%	-12,86%	1,88%	10.05.2004
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	0,8732	0,8603	0,8603	0,8603	17,55%	3,89%	-3,27%	-4,10%	04.10.2006
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	1,1032	1,0869	1,0869	1,0869	1,59%	10,51%	13,16%	2,49%	23.11.2007
АД Инвестицион ЕАД	фонд в облигации	132,5278	132,3746	132,3746	132,3746	0,35%	3,09%	2,92%	5,79%	04.05.2006
ДФ АД Облигации България	Смесен - балансиран	14,8201	14,6734	14,8201	14,6734	3,49%	8,06%	-1,64%	2,41%	17.12.2004
ИД АД Пеликан	фонд в акции	0,8222	0,8142	0,8142	0,8142	6,85%	14,98%	4,91%	-4,26%	04.05.2006
ДФ АД Акции България	Смесен - балансиран	866,5282	860,0455	860,0455	860,0455	5,59%	4,22%	8,19%	-4,85%	09.05.2008
КТБ Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	773,0117	767,2286	767,2286	767,2286</					

Регионални индекси
 Водещият индекс на БФБ обръна посоката
Sofix: 443.45
 ↑ +0.83%
 Македонският бенчмарк отбеляза спад
МВПО: 2507.37
 ↓ -0.48%
 Сръбският индекс отново се понижи
BELEX15: 758.70
 ↓ -0.28%

Цифра на деня
"Сила Холдинг" АД
455 000
 ▶ акции на холдинговата компания се изтързуваха през фондовата борса, като книгата поевтиняха с 1.82%

Световни индекси
 Сесията завърши със спад за германския индекс
DAX: 7146.56
 ↓ -0.44%
 Началото на сесията донесе спад за индекса на борсата в Ню Йорк
Dow Jones: 12 225.39
 ↓ -0.37%
 Водещият измерител в Токио отчете ръст
Nikkei 225: 9653.92
 ↑ +0.13%

Спад
Deutsche Bank
2.6%
 ▶ се понижиха акциите на водещата германска банка Deutsche Bank до 41.60 EUR

Спад на деня
Isuzu Motors
6.5%
 ▶ се сринаха акциите на японския автомобил производител Isuzu Motors

Анализатори прогнозираят вълна от придобивания на уранови компании

След аварията в Япония пазарната оценка на производителите е паднала под стойността на активите им

Урановите производители са толкова обезценени, че се търгуват под стойността на активите си. След ядрената авария в Япония съотношението между пазарната цена и балансовата стойност на компаниите е намалела с 31% по данни на Bloomberg, което засилва спекулациите за предстоящи поглъщания. Австралийската уранова компания Того Енерджи вече се търгува под нетната стойност на активите си, а Mega Uranium е поевтиняла с 59%. Най-вероятният кандидат за придобиване на добивните дружества - Paladin Energy, също отчита спад от 21%.

Очаква се поскъпване
 Въпреки бедствието в Япония не са малко наблюдателите, които смятат, че цените на урана ще вървят нагоре. Като причина за поскъпване

нето Commerzbank, Deutsche Bank и др. определят силното търсене в развиващите се икономики като Индия и Китай, които изпитват сериозна нужда от енергийни източници. Преди ден индийската Nuclear Power Corp. обяви, че планира създаването на смесено предприятие с държавната Uranium Corp. с цел придобиване на мини в чужбина.

След аварията
 Борсово търгуваният фонд Global X Uranium ETF е поевтинял с 24% от земетресението в Япония на 11 март. Компаниите във фонда в момента се търгуват на цена от 1.89 пъти балансовата стойност на активите спрямо съотношение от 2.75 преди аварията. Сред най-големите позиции на Global X Uranium ETF са Cameco, Uranium One и Paladin. Акциите на австралийската Того пък в момента са 0.88 от стойността на активите в сравнение с 1.09 на 11 март. Аналогична е ситуацията и при Mega Uranium, при която съотношението между пазарната цена и стойността на активите е намалало от

0.61 до 0.41.

Моментът не е дошъл

Има обаче и анализатори, които смятат, че още не е дошъл моментът на придобиванията. Според VMO Capital пазарът очаква акциите на уранодобивните компании да поевтинят още, преди да започне вълната от сделки. Друга пречка пред компании като Cameco и Uranium One е присъствието на акционери, които имат право да блокират евентуална покупка. Uranium One например се контролира от руската държавна атомна компания "Росатом". Cameco пък е под защитата на канадския закон, който забранява отделни чуждестранни акционери да държат повече от 15% от акциите.

31%

▶ е намалало съотношението между пазарната цена и балансовата стойност на урановите компании през последния месец

▶ Въпреки ядрената авария цените на урана се очаква да вървят нагоре заради силното търсене на енергийни източници в развиващите се страни

СНИМКА BLOOMBERG

Повишение

▶ Слабият долар и опасенията за повишаване на инфлацията отново фокусираха инвеститорското внимание върху златото. Благородният метал се повиши за втори пореден ден по време на сутрешната търговия в Ню Йорк, като фючърсите с доставка през юни се повишиха с 0.2% и достигнаха 1458 USD за тройунция. В Лондон цената на метала с незабавна доставка се промени минимално до 1478.28 USD за тройунция. На 11 април спот цената на златото достигна неவிжданите в историята 1478.18 USD за тройунция

СНИМКА REUTERS

Цена (НСА) на негустрибутивна единица клас А за 13.04.2011 г.		
Pioneer Investments Pioneer Funds u Pioneer P.F.	Pioneer Funds u Pioneer P.F.	
	USD клас	EUR клас
Pioneer Funds - Американски Фонд Пайъниър	5,96	4,11
Pioneer Funds - Акции от Средиземноморския регион и Развиваща се Европа	29,66	20,45
Pioneer Funds - Японски акции	2,48	1,71
Pioneer Funds - Акции на развиващи се пазари	11,71	8,07
Pioneer Funds - Акции Китай	13,24	9,13
Pioneer Funds - Акции от Азия без Япония	9,52	6,56
Pioneer Funds - Европейски потенциален	124,57	85,9
Pioneer Funds - Американски компании със средна капитализация	8,37	5,77
Pioneer Funds - Водещи Европейски Компани	7,35	5,07
Pioneer Funds - Глобален екологичен	221,75	152,9
Pioneer Funds - Облигации на развиващи се пазари	13,17	9,08
Pioneer Funds - Американски Високодоходен	9,81	6,77
Pioneer Funds - Стратегически доход	9,41	6,49
Pioneer Funds - Европейски корпоративни облигации	10,37	7,15
Pioneer Funds - Европейски облигации	10,95	7,55
Pioneer Funds - Краткосрочен в щатски долари	6,18	4,26
Pioneer Funds - Краткосрочен в евро	8,9	6,14
Pioneer Funds - Глобален селективен	76,84	52,98
Pioneer P.F. - Евро ликвидност		51,11
Pioneer P.F. - Глобален дефанзивен 20		
Pioneer P.F. - Глобален балансиран 50		
Pioneer P.F. - Глобален промени		
Pioneer Funds - Стоков Алфа	72,21	49,79
Pioneer Funds - Глобални Облигации Агрегатен	88,47	61
Pioneer Funds - Европейски акции стойност		72,42
Pioneer Funds - Американски ръст фундаментален	115,75	79,81
Pioneer Funds - Глобален гъвкав	97,74	67,39
Pioneer Funds - Абсолютна доходност мулти стратегия		54,4
Общо активи от директни продажби на Pioneer Funds u Pioneer P.F. в България (без прокукт Авангард)	€ 92 275 068	

С условията за инвестиране в Pioneer Funds (Фондове "Пайъниър") и Pioneer P.F. (Пайъниър П.Ф.) можете да се запознаете във всички клонове на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД или на адрес www.pioneerinvestments.cz/bg, УниКредит Булбанк АД създаде безплатната телефонна линия 0 800 14 000 (Телефонната линия е на цената на един градски разговор, независимо откъде се обажате.). Предишните резултати от дейността на Фонда нямат по необходимост връзка с бъдещите резултати от тази дейност. Стойността на инвестициите и доходът от тях могат да се повишат, но и понижат без гаранция за печалба и при съществуването на риск за инвеститорите да не си възстановят пълния размер на вложените от тях средства. Инвестициите във Фонда не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата, или с друг вид гаранция.

Пазарът на компютри се свива за сметка на таблетите

Трите основни производителя на компютри отчитат драстичен спад на продажбите в Европа и Северна Америка

Пазарът на компютри е подминал връхната си точка и започва да се свива. Това показват данните на анализаторските компании Gartner и IDC. Слабото потребителско търсене на настолни компютри, съчетано с ръста в продажбите на таблети, допринесе за спада на продажбите на компютри през първото тримесечие на 2011 г. в сравнение със същия период на миналата година. По данни на Gartner за първите три месеца на тази година са били продадени едва 84.3 млн. единици, което е с 1.1% по-малко в сравнение със същия период на 2010 г.

Най-сериозният срив е в Съединените щати - там продажбите на компютри са паднали с 6.1%. От IDC, които използват малко по-различна методология от Gartner, изчисляват, че глобалните доставки на компютрен хардуер са спаднали с 3.2% до 80.56 млн. единици през първото

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

тримесечие на 2010 г., като отново най-силният спад от 10% е в САЩ.

Причини за спада

Производителите на компютри са изправени пред все по-сериозната конкуренция на таблетите, смятат и от двете анализаторски компании. Според експертите това не е единствената причина за спада в продажбите. Увеличеният живот на компютрите и липсата на нови приложения за тях също играят сериозна роля. Единственото нещо, което е спасило PC пазара от по-сериозен срив, е подмяната

на оборудване от страна на различни компании. Въпреки че и двете анализаторски фирми очакват пазарът на компютри да се увеличи леко през тази година, забавянето в почти всички области показва, че продажбите на тези машини никога няма да се върнат до нивата на силния растеж от предишни години.

Пазари

Най-големите производители на PC - HP, Acer и Dell - отчетоха спад в продажбите си. Той е най-забележим при Acer - 12.2% (според Gartner) или 15.8% (според

IDC), докато при HP и Dell е съответно 3.4 и 2.2% (Gartner) или 2.8 и 1.8% (IDC). Най-голям успех през тримесечието отчитат Lenovo и Toshiba, които са най-известни с лаптопите си. Те отчитат ръст в продажбите съответно 16.6 и 5.3% (Gartner) или 16.3 и 3.8% (IDC).

Северна Америка и Европа се превръщат в основните арени на битката между компютрите и таблетите, докато единствените региони с ръст в продажбите на PC са Азиатско-Тихоокеанският и Латинския Американи.

СНИМКА BLOOMBERG

► Най-големите производители на компютри HP, Acer и Dell отчетоха спад в продажбите си

15

► млн. прогажби се очаква да достигне iPad през първото тримесечие на 2011 г.

Прогноза Битката за таблетите

► iPad на Apple ще доминира пазара на таблетни компютри поне до 2015 г., посочват от Gartner. Според анализаторите на компанията след четири години пазарът ще обхваща 294.1 млн. единици, 47.1% от които ще са заети от Apple. Това е значителен, но и неизбежен спад от пазарния дял за 2010 г. от

83.9%. Компанията от Купертино обаче ще го компенсира със сериозен ръст на произвежданите таблети, като по изчисленията на Gartner през 2015 г. Apple ще достави 9.4 пъти повече таблети - 138.5 млн., отколкото през 2010 г., когато бройката беше 14.8 млн. На второ място при операционните системи ще бъде Android, който след четири години ще вземе 38.6% от пазара. Всички останали ще имат дялове 1.2 и 1.7%.

Корпоративни съобщения и обява на държавни институции

МИНИСТЕРСТВО НА ФИЗИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТА

обявява конкурс за длъжността:
"ДЪРЖАВЕН ИНСПЕКТОР" в Инспекторат по чл.64а от ЗФВС

Минимални и специфични изисквания, определени в нормативен акт:

1. Минимална образователна степен за заемане на длъжността - магистър;
2. Професионален опит: 5 години;
3. Ранг - II младши;

Допълнителни умения и квалификации, носещи предимство за кандидатите:

- Висше образование по специалностите: „икономика“, „финанси“, „счетоводство и контрол“;
- професионален опит в областта на финансовия контрол, вътрешния или външен одит;
- познания в областта на основната нормативна уредба, свързана с изпълнение на задълженията за длъжността: ЗФУКПС, ЗФВС, ЗУДБ, ЗСЧ, ЗОП, ЗДС и ЗДСА;
- компютърни умения - работа с продуктите на MS Office /Word, Excel/, Internet;
- комуникативни и организационни умения.

Цел на длъжността:
Осъществява текущ и последващ контрол върху дейността на спортните организации, финансирани от министерството, както и за законосъобразното и целесъобразното разходване на финансовите средства.

Размер на основната заплата за длъжността - 725 лева.

Начинът за провеждане на конкурса е:

1. Решаване на тест.
2. Интервю.

Необходимите документи, които следва да бъдат представени от кандидатите за участие в конкурсите са:

1. Заявление за участие в конкурса, съгласно приложение № 2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
2. Декларация по чл. 17, ал. 2, т. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
3. Копие от документи за придобита образователно - квалификационна степен, допълнителна квалификация и правоспособност, които се изискват за длъжността;
4. Копия от документи, удостоверяващи продължителността на професионалния опит.

Документите следва да бъдат представени лично или чрез пълномощник в 10 - дневен срок от публикуване на обявата на адреса на Министерство на физическото възпитание и спорта - гр. София, бул. "Васил Левски" № 75, стая 310, от 10.00 ч. до 12.00 ч., от 13.30 ч. до 16.30 ч.

Списъците и други съобщения във връзка с конкурса, ще се обявяват на информационните табла във фоайето на партера на Министерство на физическото възпитание и спорта.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 - 4.2.01-0001, "PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES"

Проект № BG161P0003 - 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme "Development of the competitiveness of the Bulgarian economy" 2007 - 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международния панаир за мода Collection Premiere Moscow (CPM), който ще се проведе в периода 5 - 8 септември 2011 г., в Москва, Руска федерация.

Краен срок за заявка за участие - 1 май 2011 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 - 4.2.01-0001, "PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES"

Проект № BG161P0003 - 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme "Development of the competitiveness of the Bulgarian economy" 2007 - 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международния панаир за мебелна промишленост и интериор Habitat, 20 - 24.09.2011 г., Валенсия, Испания

Краен срок за заявка за участие - 30 април 2011 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 - 4.2.01-0001, "PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES"

Проект № BG161P0003 - 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme "Development of the competitiveness of the Bulgarian economy" 2007 - 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международно изложение за занаяти, което ще се проведе в периода 08 - 17 октомври 2011 г. в Толедо, Испания

Краен срок за заявка за участие - 30 април 2011 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Приоритетна ос 4 „Укрепване на международните пазарни позиции на българската икономика“

PROJECT BG161P0003 - 4.2.01-0001, "PROMOTION OF THE INTERNATIONALIZATION OF THE BULGARIAN ENTERPRISES"

Проект № BG161P0003 - 4.2.01-0001, „НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ“

This project is financed by the European fund for regional development through an Operational programme "Development of the competitiveness of the Bulgarian economy" 2007 - 2013

Този проект е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013

ИАНМСП организира българско национално участие в Международно търговско изложение „Host - Hotel Emotion“, форум за машини и съоръжения за обезбедяване на хотели, ресторанти и оборудване на магазини, което ще се проведе в периода 21-25 октомври 2011 г. в Милано, Италия

Краен срок за заявка за участие - 30 април 2011 г.

За допълнителна информация посетете интернет страницата на ИАНМСП - www.sme.government.bg.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 - 2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средните предприятия и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз или Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

АВТОПАРИ

Нова самоличност

С елегантния С4 Citroen прави още една сериозна стъпка към връщането на старата и слава

Нужни са много добри дела, за да си изградиш репутация, и само едно лошо, за да я разрушиш, казвал Бенджамин Франклин. В Citroen нещата вървят наопаки - на французите им бе достатъчен само един модел, онзи митичен DS от 50-те, за да се превърнат в символ на дързост и новаторско мислене, и след това безкрайна върволица от банални коли с имена като AX, VX, ZX и Xantia, за да сложат някогашната си слава на трупчета. Сега в компанията се опитват да минат по конвенционалния път и с методичност, а не със замах, да се превърнат отново в нещо повече от обикновен масов производител. Ако се съди по новия С4, няма причина да не успеят.

Като платформа С4 е много близък до Peugeot 307, но трудно ще откриете два по-различаващи се автомобила. Силуетът на новия Citroen е смел, елегантен, но и достатъчно изчистен, избягвайки претруфеността, която помрачаваше някои от дизайнерските опити на французите доскоро. Това е един от първите френски автомобили от много години насам, за които чистосърдечно можем да признаем, че изглеждат добре сглобени.

Различно качество

Значително вдигнатата летва на качество личи още повече вътре - вместо скучния интериор на стария С4 тук има неочаквани линии, много хром и мека пластмаса, изящни и практични уреди. Седалките са подчертано спортни и ниски (точно обратното на 308), воланът е по германски скосен отдолу и когато го хванете за пръв път, извиква спомени от детството, когато мечтаехте да покарате изстребител от "Междузвездни войни". Приборите успяват по един много приятен начин да са едновременно футуристични и стилни, а едрите цифри на скоростомера намаляват значително времето на разсейване, когато решите да проверите с колко точно се движите.

Последното е всъщност една от деликатните страни на този С4 - агресивният силует, футуристичното табло и спортните

седалки създават очаквания, които след завъртането на ключа 1.6-литровият бензинов двигател не може съвсем да оправдае. Това е същият онзи агрегат, разработен съвместно с BMW, който сгрява душите на щастливците зад волана на MINI. Но в С4 той е минал съвсем различно обучение - тук целта е не спорт, а плавност, комфорт и икономичност.

Безплатни масаж

"Комфорт" е възлюбената думичка в този автомобил. В стремежа да се изкачат над досадната масовост хората от Citroen са били подчертано щедри. Серийното оборудване на нашия тестов С4, ниво Exclusive, включва: парктроник, темпомат, автоматичен климатик, кожен салон, сензор за мъртвата точка... Срещу съвсем умерената за класа цена от 36 000 лв. ще получите дори масажни седалки отпред - нещо, което иначе като опция можете да откриете само в горния край на гамата на Mercedes и BMW.

Концепцията за управление на функциите от волана тук е докарана до една типично френска крайност - преброихме точно 16 бутонче върху него. Отнема известно време да отгатнете с кой от тях да смените песните на стереоуредбата. Но управлението на темпомата е практично и почти интуитивно.

При първото сядане в автомобила може и да не забележите липсата на един лост долу вдясно. Тук ръчната спирачка окончателно е престанала да бъде ръчна - заместена е с електрически механизъм, който се включва автоматично при паркиране и изключва при потегляне.

Ниската позиция на седене и солидните предни колони малко ограничават видимостта, особено в остри завои. За сметка на това С4 е оборудван с отлични светлини - дума, която предизвикваше изприщване у собствениците на ZX и Xsara. Изобщо тук твърде малко неща носят клеймото на миналото. С4 е автомобил, насочен изцяло към бъдещето. Коего, по всичко личи, няма да е лошо за Citroen.

Константин Томов

Citroen C4 VTI 120

Двигател 4-цилиндров бензинов
Работен обем 1598 куб. см
Максимална мощност 120 к.с.
Макс. въртящ момент 160 Нм (4200 об/мин)
Трансмисия 5-степенна механична
Тегло 1205 kg
Ускорение 0-100 км/ч 10.8 сек
Максимална скорост 193 км/ч
Среден разход на 100 км 6.2 литра
Емисии CO2 на км 119 g
Цена на тестовия модел 36 520 лв.

Багаж

С4 се хвали с най-големия багажник в своя клас - цели 408 литра. Товарното пространство се осветява с практична подвижна лампа, която можете да ползвате и като фенерче. Отпред жабката е с охлаждадане и спокойно побира четири бири - само гледайте да няма и за шофьора.

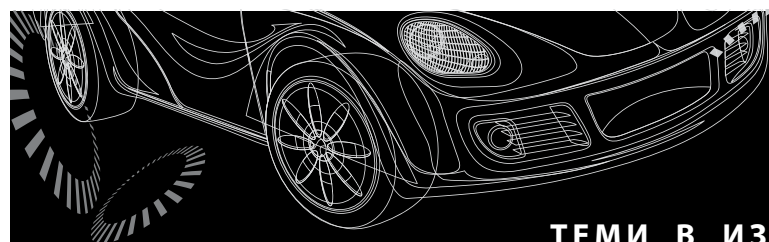
Психо

Звуковите предупредителни сигнали, особено този за разкопчани колани, са налудничаво подбрани и може да предизвикат нервна криза и у най-силните духом. Погледнато от позитивната страна, това ще ви накара винаги да си закопчавате колана.

Диско

Ако се спрете на ниво на оборудване Exclusive, получавате и едно бутонче, с което можете да променяте цвета на светодиодите, които осветяват таблото. Уредите са елегантни, но същевременно практични и лесни за разчитане. Като екстра се предлага една отлична аудиосистема на Denon.

ТЕМИ В ИЗДАНИЕТО

• ПАЗАРЪТ НА АВТОМОБИЛИ • ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ БИЗНЕС И ЛУКСОЗНИТЕ АВТОМОБИЛИ • НОВИТЕ ТЕНДЕНЦИИ В ЛИЗИНГА НА АВТОМОБИЛИ • ОСОБЕНОСТИ В ПРОДАЖБИТЕ НА ГУМИ • ИМА ЛИ РАЗДВИЖВАНЕ НА ПАЗАРА НА КАМИОНИ • ЖЕНИТЕ И АВТОМОБИЛИТЕ - 10-ТЕ МИТА ЗА ДАМСКИТЕ АВТОМОБИЛИ. ИМА ЛИ ЖЕНСКИ КОЛИ? • ФРАНКФУРТ 2011 - КАКВО ДА ОЧАКВАМЕ ОТ НАЙ-ГОЛЯМОТО АВТОМОБИЛНО ИЗЛОЖЕНИЕ ПРЕЗ СЕПТЕМВРИ В АВАНС

ОЧАКВАЙТЕ НА 29.04.2011 г.
СПИСАНИЕ

АВТО ПАРИ

WEEKEND

Японски хроники

Една благотворителна изложба за Страната на изгряващото слънце на Георги Маринов в София

Визитка

Кой е Георги Маринов

► Влюбва се в японските гуми и изрази, а по-късно и в Страната на изгряващото слънце. Специализира в 3 години в Япония - японски език, медии и печатна реклама. Обича семейството и приятелите си, Токио, шума на града, парковете, когато иска да избяга от шума на града, но най-вече да се загубва на непознати места в компанията на камерата си. Роден е в Добрич.

► Господин Маринов, какво е посланието на изложбата ви?

- Идеята за изложбата се зароди малко след 11 март. В началото идеята беше да събера снимков материал и от други българи студенти там. Впоследствие се оказа, че няма как да се случи по този начин, тъй като би отнело повече време. Така реших да събера мои снимки и се опитах да събера снимки, които да представят Япония през моя поглед - вълшебна и приказна. Послание не съм поставял. През цялото време бях ръководен от силното си желание да покажа своята съпричастност към японците и макар негласно, а със

снимки да покажа, че тя е специална и много важна за мен.

► Разкажете ни за характера на японците. Как си обяснявате, че след земетресението почти няма грабежи, размирици и всички са толкова сплотени.

- Японците са изключително търпеливи и понякога мълчанието в тяхната култура може да бъде един доста силен начин на комуникация. Сплотени са, защото обществото им е устроено така. Групата е по-важна от индивидуалността. Кражбите са много нехарактерни за Япония. В университетите имахме учител, който

разказваше, че вербално са назовали кражбата едва когато са започнали контактите си с чуждите култури. Предполагам, че е доста показателно.

► Какво ще им помогне да се свързват от катастрофата сега?

- Сложно е да се определи какъв точно е мащабът на щетите дори и месец след земетресението, тъй като регионите около епицентъра на земетресението продължават да бъдат разтрисани от множество вторични трусове. От 11 март до днес е имало две предупреждения за цунами. За щастие вълни не са стигали до бреговете на Япония, но ако говорим за ситуацията до момента, предвижданията са основно насочени към икономическите последици, пред които неминуемо ще бъдат изправени японците. За възстановяване на инфраструктурата в засегнатите от вълните цунами райони вероятно ще са необходими около 4-5 месеца. Мисля, че ако останат сплотени и ситуацията не се влошава, всичко ще бъде наред.

► Какво кара работниците във Фукушима да се жертват така?

- Япония е техният дом и те нямат къде да се преместят в дългосрочен план. Вероятно силният им дух, отдаденост и дълг към общото са ръководещи фактори в момента. Сега си представете какво би се случило с родината им, ако тази група от 500 работници не се жертва? Инцидентът във "Фукушима" щеше да има доста по-различни измерения и щетите щяха да бъдат много по-сериозни от сегашните.

► Страхуват ли се японците от радиацията? Какви са настроенятия в момента?

- В началото, когато инцидентът беше обявен публично, хората търсеха официална и неофициална информация за разпространението на радиацията. Тук е важно да се

отбележи, че в западните медии информацията беше представена по един доста апокалиптичен и преувеличен начин. Японските медии се опитват да контролират и вероятно частично да ограничат изтичането на непроверена и непотвърдена информация, за да не предизвикват масова паника сред хората. В западните медии като цяло картинката беше обрисувана с много тежки и катастрофални думи, които всъщност станаха причина за паника сред чужденците там. Важно е хората, които пишат в медиите, да работят професионално; да не търсят сензацията, а по-скоро обективността. Само така обществото може да бъде наистина добре информирано и внимателно да преценява пред какви рискове се изправя. Признавам, че имаше няколко дни, в които наистина няха никаква представа какво се случва и сега, когато имам възможността да проверя всичко внимателно, разбирам колко излишно е било притеснението ми.

► Искате ли да снимате Япония сега, след цунамито? Ще се различава ли много от това, което представяте в изложбата?

- Имам план да се върна в Япония след по-малко от две седмици. Връщам се там изпълнен с надежда, че всичко ще бъде наред, въпреки че ще има още вторични трусове. Що се отнася до снимките, мисля, че ще се получат интересни кадри. Засега нямам намерения да ходя в районите, които бяха най-силно засегнати от бедствието. Но мисля да снимам в Токио. Сигурен съм, че ще се получат доста контрастни кадри. Доколкото разбирам, до началото на лятото има ограничение на нощното осветление и използването на ескалатори в обществените сгради.

► Какво ви харесва в Токио? Не ви ли пречеше пренаселеността?

- Токио е може би най-

” В Токио винаги можеш да се загубиш, винаги можеш да срещнеш интересни хора от различни националности

” Япония и Токио са различни неща. Културата на Япония не е Токио и обратното

” Там трудно се създават дълготрайни приятелства

40

► лв. е цената на една снимка от Япония. Още на първата вечер при откриването на изложбата на Георги бяха продадени 19 снимки

голямата ми любов. Завладаващ е по много различни начини. Понякога изморява, а понякога те зарежда с много енергия. Животът на такова място е интересен по много причини. Винаги можеш да се загубиш, винаги можеш да срещнеш интересни хора от различни националности. Предполагам, че това го определя като космополитно място. Най-интересното за мен е анонимността, която можеш да имаш.

► Защо мислите, че европейецът не може да разбере душевността на японца?

- Япония е много различна като усещане от Европа като цяло. Хората общуват по по-различен начин. Уважението, с което се отнасят един към друг, е едно от нещата, с които наистина се свиква много лесно. Естествено е новото място да предизвиква смесени чувства в началото, но смятам, че един от начините, по които мо-

От 11 април до 4 май в Dada Cultural Bag в София можете да видите благотворителната изложба с кадри от Япония (преди земетресението) на Георги Маринов. В изложбата са представени 30 фотографии, които ще се опитат да предадат поне малка част от еkleктичното съжителство между японската традиция и съвремие. Снимките се продават и всички приходи ще бъдат дарени на Японския червен кръст.

СНИМКИ ГЕОРГИ МАРИНОВ

же да бъде превъзможното различие, е просто да се отдадеш напълно на новото. Това учи на много толерантност и много разбиране към чуждите култури. Като казвам това, нямам предвид не само "чуждата" японска култура, а непознатата култура в един по-глобален план - космополитния план.

► По какъв начин си съжителстват японската традиция и модерното?

- Япония е заразна и по

тази причина. За традицията им наистина може да се говори много. Интересно е да се наблюдава симбиозата, която са си създали. В тази симбиоза събират традиционното си, изразено по много различни начини. В различни периоди от историята си са били напълно политически изолирани от западния свят. Мисля, че точно тогава са имали възможността да създадат тази уникалност на културата си, която днес определяме

като необятна и далечна. Тя всъщност е хомогенна и до известна степен механизмите, по които се е формирала, са нехарактерни за европейската ни действителност.

Модерното се преплита с традицията по доста интересен начин. Може би най-точната дума за това е еkleктика, доста приятна за наблюдение и изучаване.

► Какви са приликите и разликите между япо-

ниците и българите?

- Искам да уточня, че Япония и Токио са различни неща. Културата на Япония не е Токио и обратното. Мога да кажа, че и двата народа са гостоприемни и сърдечни. В Япония трудно се създават дълготрайни приятелства. Мисля, че японците се страхуват от чужденците, макар че в повечето случаи този страх е доста необоснован. Като друга разлика мога да посоча, че българите сме дос-

та по-груби и неучтиви от японците. Съзнателно или несъзнателно прибирането ми в България почти винаги е съпътствано от срещи с груби хора. Преди заминаването ми за Япония съм ги възприемал по нормален начин и по всяка вероятност съм бил също толкова груб и невъзпитан с околните. Друго нещо, което сега ми прави впечатление, е, че тук успехът, към който се стремим, е разбран като нещо, което идва от

само себе си, без ползване на нужните усилия и труд. С една дума, бих казал, че сме доста мързеливи. Радвам се обаче, че има хора, които са започнали да работят и мислят по малко по-различен начин и с това работят за изграждането на един по-модерен и адекватен образ, с който да се представяме пред света. Радвам се, че България се развива и променя, макар и бавно.

Теогора Мусева

Само три листенца до мъдростта

Чаят не е просто напитка, а начин да се откъснете от ежедневието и проблемите

Ако сте от хората, които свързват чая само с кашлица, запушен нос и висока температура, помислете отново. Ако пък сте от хората, които се чудят как може тази странна полугорчива напитка да бъде вкусна на някого, пак помислете. Казвам го, защото аз бях от горните два типа, докато неочаквано не бях преобърната в правата вяра на чая.

Чаят не е просто напитка

Той е преживяване. Той е начин за малко да спреш. Да се огледаш. Да се порадваш на нещата около себе си. Да се извадиш от забързаното ежедневието и да разбереш, че 99% от нещата, за които се тревожиш, са бели кахъри.

Той утолява жаждата и разхлажда тялото в жегите, но и стопля през студените зимни дни. Англичаните го пият с мляко по всяко време, но задължително пият и по един следобед. А японците имат цяла церемония по приготвянето и пиенето на горещата напитка, която трае часове и е своеобразна медитация.

Твърди се, че холандците са го донесли в Европа през XVI век с намерението да лекуват с него настинка, но иначе е познат на човечеството отпреди 4700 години. Японците, които претендират да разбират от чай повече от всички други нации, считат, че той притежава "най-истинския" аромат. Те наричат виното арогантно, кафето - високомерно, а какаото - сантиментално наивно. Така или иначе винаги се е считало, че чаят укрепва духа, освобождава от умора и напрежение и дори изостря зрението.

Коя е родината на чая

Най-добрият чай расте в Далечния изток - в Китай и Индия, но първенецът все пак вирее в Шри Ланка. Това е прочутият цейлонски чай, на името на Цейлон, както доскоро беше и името на Шри Ланка. Цялата тази страна е покрита с насаждения от чай

и се е превърнала в огромна чаена плантация, която дава поминък на местното население. Берачите на чай са предимно млади момичета с огромни кошове на гърба си, които трябва да пълнят поне три пъти за 10 часа. А това никак не е лесно, като се има предвид, че те събират крайните три листенца от върха на всяка клонка, от които едното е даже още неразлистено, а другите две - със зелен цвят.

Но това е само прелюдията. После идва същността - процесът на сушенето и отлежаването. Най-напред листата се оставят да се изсушат. После се пресоват, за да се освободят от ензимите си. Пресованите и смачкани по този начин листа се изсипват в каци, където се оставят да ферментират - от 30 мин до 3 часа - в зависимост от вида на чая и търсеното качество.

Колкото по-високо, толкова по-добре

Най-добрият чай в Шри Ланка расте съответно в най-висока-

та плантация, наречена Нуvara. Там се намира и една от най-старите фабрики за чай Tea Factory, която е превърната в хотел, който има своя неповторима мисия, различна от тази на другите хотели - уханието на цейлонски чай. Да приготвиш и вкусиш от тази благородна напитка в това

вълшебно място е наистина рядко удоволствие. Представте си обстановката на 2000 м над морското равнище, сред зелените чаени плантации, синьото небе и облаците. Всяка глътка е различна и неповторима. Накрая дори тялото и ду-

шата ти ухаят на чай.

Любителите и почитателите на чая също като кафеджиите имат своите пристрастия и предпочитания. Едни го харесват зелен, неферментирал, други - ферментирал и кафяв. Истината е, че най-истин-

ското преживяване може да се реализира в Шри Ланка, където можеш да си запариш чай, чиито листенца са откъснати само преди няколко дни. Особено ако е от високите плато, той е по-светъл и прозрачен, по-ароматен, без излишни дъ-

билни вещества - истински нектар за боговете.

Не случайно шриланците го сравняват с жената. Те са уверени, че и чаят, и жената при правилното и деликатно отношение дават най-доброто от себе си.

Теогора Мусева

Столична селекция**Чай в три точки на София:**

- ▶ "Чай във фабриката" на ул. "Бенковски" 11, Veda House на ул. "Гладстон" 2
- ▶ Paper Cake на ул. "Раковски" 122

**Аюрведичен
Чай за
активния мъж,
Veda House**

▶ Парченца канела и джинджирил, копър, листенца розмарин, мента, кардамон, кераб, листенца дамания, сладник, листенца градински чай, черен пипер, карамфил и др., корен от сарсапарила

**Черен
Английска
закуска, Veda
House**

▶ Много силен черен чай, чиито листенца са накъсани за усиление на аромата и пикантността. Идва от областите Ассам и Суматра в Индия. Приготвя се подсладен и се сервира с мляко.

**Йоги Мексико
"Чай във
фабриката"**

▶ Сладък корен, какаоови люспи, резене, ананас, джинджирил, мента, коприва, люта чушка (2%), канела, кардамон, карамфил, черен пипер

**Зелен
Зелен чай с канела, Veda House**

▶ Бистра напитка с мек, незорчив и лек вкус на трева и канела.

▶ Запарва се с вода, която първо е завряла, а после е охладена до 75-80 градуса. Ако го залеете с вряла вода, ще го изгорите и ще загорчи. Нужни са му между 1

и 3 минути. Ако е чист и класен - 1 минута е достатъчна. Ако е ароматизиран, 2-3 минути ще му позволят да стане по-ароматен. И той като черния чай започва да горчи, ако не се извади навреме. Със зеления чай може да се прави и втора, и трета чегка, като често втората чегка е с по-мек и добър вкус от първата.

**Йога чай,
Paper Cake**

▶ Канела, кардамон, индийско орехче, пипер, черен чай, мляко, захар

**Ройбос
Кехлибарен
сън, "Чай във
фабриката"**

▶ Ройбос, слънчогледов цвят, парченца ягода, метличина, ванилия и грейпфрут

**Билков
Самодивски чай,
"Чай във фабриката"**

▶ Мента, мащерка, маточина, риган, жълт кантарион, цвят бъз

Чай по български

Българите пият предимно билков чай

Кафето вече не е на мода. Все по-често с приятели се срещаме да пием не кафе, а чай, и то в чудесните чайни, които са изникнали навсякъде из София. "Искаме чрез чая хората да стигнат до едно по-чисто място като ниво на съзнание, да усетят, че има и друг свят освен този, пълен с проблеми", казва Славомир Славов, управител на чайната Veda House в София. Той разказва, че най-предпочитаните от клиентите чайове са зелените и аюрведичните. "Релаксиращите също са много популярни, което ме води до мисълта, че българинът има нужда от повече спокойствие", допълва Славов.

Традиция и лукс
"Българите предпочитат

билков чай повече, за което си има традиция", твърди Огнян Енев, управител на чайната "Чай във фабриката" в София. Ако пият истински чай (Camelia Sinensis), клиентите пият повече зелен чай за разлика от Западна Европа и арабските страни, където се консумира повече черен чай.

Най-скъпите чайове са определени сортове: зелени (Goyukyo в Япония и Lung Ching от Китай), Оолонг (полуферментирани) и PU Egh чайове, като цената може да варира от 5 до 80 EUR за 50 г. Тези сортове представляват само 3% от общото производство на чай, останалото отива за пакетчета и т.н.

"За да усетиш такъв чай, се изисква настройка и финост на сетивата - затова приготвянето и пиенето на чай се влита

естествено в будистката философия и традиция", споделя Огнян Енев от "Чай във фабриката".

Най-луксозният чай, който се предлага във Veda House, е само бял от сребърни игли, от най-фините връхчета на чаеното растение. Един килограм струва към 3-4 хил. британски паунда. Във Veda House той се предлага само пакетирани, в специална кутийка - 40 грама струват 20 лв.

**Аромат на
джинджирил и
кардамон**

В Западна Европа има силна традиция в ароматизирането и добавянето на цветове, подправки и есенции към чая. Огнян Енев обаче твърди, че обикновено хората, които ценят скъпите чайове, не консумират тези, които се приготвят от сравнително по-нискокачествен чай,

защото така или иначе се добавят аромати. Отделно много популярни са аюрведическите чайове, направени с екзотични подправки като канела, джинджирил, кардамон, сладък корен и др.

Във Veda House предлагат най-разнообразни миксове от подправки под формата на чай. Славов твърди, че много популярен е индийският чай Масала, което в превод от хинди означава микс от подправки. Стандартният микс включва черен пипер, кардамон, индийско орехче, джинджирил, канела и карамфил. Славов разказва, че сместа по принцип се прави с черен чай, но в неговата чайна не слагат от него. "Нашата философия е различна, ние сме по-йога насочени и искаме хората да се отпуснат напълно", обяснява той.

Теогора Мусева

**Tresor de Fleur
Цъфтящ и
луксозен чай**

▶ Цъфтящият чай дължи вкуса си на високо съдържание на цели листа (70 на брой във всяко едно топче) от зелен, черен или бял чай. Ароматизиран с високо качество жасмин, амарант, невен, лилия и карамфил. Този чай не носи наслада само за небцето, но и за окото, тъй като луксозните спящи топчета чай се превръщат в красиви букети. Характерен е със своите здравословни и вкусови качества. Като част от вашата гуета цъфтящият чай Tresor de Fleur помага за тонизиране на организма, за

отслабване, за пречистване на токсините в кръвта, за омекотяване на кожата, за намаляване на стреса и др. Нарича се така, защото, след като се запари, чаените листенца разцъфват пред очите ви. За да се насладите на тази гледка, ви е необходим стъклен съд. Нашите чайници са специално изработени за приготвянето на цъфтящ чай.

Конкуренция в небесата

С отминаването на кризата надпреварата кой ще се гордее с най-високата сграда в света се разгаря с нова сила

От зората на човешката цивилизация да строиш високи постройки означава да демонстрираш просперитет и финансова мощ. В днешно време не зикуратите (древните шумерски храмове) или пирамидите показват къде са икономическите или политическите центрове на света - тази роля вече се изпълняват от небостъргачите. Ако през голямата част на XX в. емблематични сгради като Емпайър Стейт Билдинг и разрушените кули на Световния търговски център в Ню Йорк, както и Сийрс Тауър в Чикаго символизираха успеха на САЩ, към края на столетието те бяха засенчени от грандиозни строежи в скоростно растящите азиатски икономики, като Тайпе 101 в Тайван, Shanghai World Financial Center и International Commerce Center в Китай, и кулите Петронас в Куала Лумпур, Малайзия.

През последните години обаче от петролните богатства на арабската пустиня започнаха да се издигат грандиозни небостъргачи, които карат досегашните шампиони да изглеждат скромни. Дубайският Бурж Халифа със своите 828 м височина безапелационно зае първото мястото на най-висока сграда в света, а поклонниците в Мека скоро ще могат да се настаняват в 601-метровия Royal Clock Tower Hotel. Арабските шейхове обаче не смятат, че са достигнали предела на възможностите си, и правят далеч по-мощни и екстравагантни планове за бъдещето.

Напук на кризата

Въпреки грандиозното си откриване миналата година Бурж Халифа се превърна в символ на кризата и имотния балон в Дубай. Небостъргачът всъщност трябваше да носи името Бурж Дубай (Дубайската кула), но в последния момент бе прекръстена на Бурж Халифа на името на шейх Халифа бин Зайед ал Нахаян, емир на съседното емирство Абу Даби, който спаси от фалит държавния холдинг Dubai World.

Въпреки проблемите и още неотшумелия удар на световната криза от арабското емирство не се отказват да строят нависоко. В процес на изграждане са 516-метровата жилищна сграда Pentominium, както и 414-метровата Princess Tower. Дубай дори планира да задмине собствения си рекорд с изграждането на Nakheel Tower, за която е предвидено да се извисява поне на километър височина.

Къгето километър, там и миля

Дубайските кули обаче няма да има как да се мерят с гигантската Kingdom Tower, която се планира да бъде изградена в близост до град Джеда, Саудитска Арабия. Ако проектът се осъществи, Kingdom Tower ще се извисява на 1609 м, тоест една миля.

В Kingdom Tower ще се помещават офиси, хотел и четири жилищни зони, които ще са разпрострени на около 3.5 млн. кв. м. Около кулата ще бъде построено цяло градче с площ 23 млн. кв. м. Проектът е за 26.6 млрд. USD, той ще може да помещава 80 хил. души и да обслужва още 1 млн. посетители годишно. Освен това сградата ще бъде използвана и като алтернативен източник за производството на енергия. Идеята за строежа на Kingdom Tower се появи преди няколко години, но наскоро беше обявено, че саудитският принц Ал Уалид бин Талал е дал съгласието си за този строеж.

На асансьорите в гигантското здание, което ще бъде проектирано от архитекта Ейдриън Смит, ще са нужни 12 минути, за да достигнат до най-високите етажи.

Филип Буров

► Топ 10 на небостъргачите

Небостъргач	Град	Държава	Височина (м)	Брой етажи	Площ (хил. кв. м)	В експлоатация от (г.)
1 Бурж Халифа	Халифа	Дубай ОАЕ	828	160	465	2010
2 Тайпе 101	Тайпе	Тайван	509	101	413	2004
3 Петронас с (кули)	Куала Лумпур	Малайзия	452	88	198	1998
4 Петронас с (кули)	Куала Лумпур	Малайзия	452	88	198	1998
5 Сийрс Тауър	Чикаго	САЩ	442	108	418	1974
6 Джин Мао	Шанхай	Китай	421	88	278	1998
7 Международен финансов център	Хонконг	Китай	415	88	186	2003
8 СИТИК Плаза	Гуанджоу	Китай	391	80	205	1997
9 Шун Хин Скуеър	Шънджън	Китай	384	69	273	1996
10 Емпайър Стейт Билдинг	Ню Йорк	САЩ	381	102	209	1931

Сгради с по 1000 етажа Рекордър е Ню Йорк

► Ню Йорк все още е градът с най-много многоетажни сгради - 5850, от които около 430 са небостъргачи, високи повече от 110 м. С по над 1000 многоетажни сгради се гордеят още Торонто, Шанхай, Токио и Чикаго. В класацията по брой небостъргачи Ню Йорк е следван от Токио с 215 сгради над 110 м, Чикаго с 201 и Шанхай със 133.

► Многоетажните сгради в Дубай засега са "само" около 500, но за сметка на това над 60 от тях са небостъргачи.